

Búkū Wŭngárá vé rĩ

Tã búkū rĩ vé rĩ ã ũlũngárá

Búkū Wŭngárá vé rĩ agá, í'dózú cápítã 1-20 gé, ũlũ ú'dógú'dógú Yāhúđĩ rĩ pi vé rĩ. Yāhúđĩ rĩ pi Múngú ĩpě kôpi adrii 'bá ívé ni. Yāhúđĩ rĩ pi vé tã í'dó 'i lókí búkū Í'dóngárá vé rĩ ní 'i dežú rĩ gé. Búkū Wŭngárá vé rĩ vé í'dóngárá gá, Yāhúđĩ rĩ pi rikí adrii túğērĩ rú Ĕjēpétō agá, 'bo Múngú yĩ kôpivé žingárá rá. Kúru Múngú ĩpě Mósē ri adrii Yāhúđĩ rĩ pi ní drĩkoma rú, jĩ Yāhúđĩ rĩ pi fũú Ĕjēpétō agásĩ ãmvé nĩ. 'Bo Yāhúđĩ rĩ pi ě ĩsúkí dō drĩwālã gí drããsĩyã, kôpi kã rií muų ãngũ ã'wí cínyáfã rú rĩ agásĩ ãngũ Múngú ní ezių kôpi ní Kãnánã vé rĩ gé 'dãá, kôpi nyakí ĩzãngã létĩ gé 'dĩgé ambamba. Kôpi gãkí tã Múngú vé rĩ 'duğá ngagá sĩ, 'bo kôpi kã muų caá írã Sĩnáyĩ vé rĩ drĩgé 'dãá, Múngú ní tãĩmbĩ sēžú Mósē ní kĩnĩ, lē 'bá rĩ pi ã 'dukí tãĩmbĩ rĩ ngaá sũ 'í ěsĩ ní lēé rĩ tĩnĩ. Búkū 'dĩri í'dókí sĩ cápítã 1-20, ĩmbĩtã ni cápítã 21-40.

Í'dózú 21-40 gé, Múngú lũ kĩnĩ kôpi ě ĩnjĩkí 'i, kôpi ã údékí vũrã, atala rĩ pi ě ĩjĩkí rí 'í ní ngá sēé ãnĩ, ãzini kôpi ě ĩjĩkí rí 'í ní rōbōņō zãá.

Ĭzãngã Ĭsērélē rĩ pi ní nyaá Ĕjēpétō gá rĩ

1 Yökóbũ ĩ ní zịĩ Īsērélē* rĩ vé anji āgō mu'bá ĩri be Ējēpētō gá 'dālē rĩ pi, 'bá ālu ālu mu ívé 'bá 'bētị āsámvú gé rĩ pi be, kōpivé rụ pi 'dĩ:

² Rübénā 'i, Sīmīyónā 'i, Lévī 'i, Yúdā 'i,

³ Īsākārā 'i, Jēbūlúnā 'i, Bēnyēmīnē 'i,

⁴ Dánā 'i, Nāfātālī 'i, Gádī 'i, Āsérā sī.

⁵ Yökóbũ vé úyú mu'bá rĩ pi vé kālāfe céré pŭkŭ ézīrī. Kōpi cakí Yōsépā ri ịsụ ākūdē ĩri ri adri Ējēpētō gá 'dāá'dā.

⁶ Yōsépā pi ūdrākí ẹdrípịi be céré, úyú lókí 'dāri gé rĩ pi be céré.

⁷ 'Bo 'bá Īsērélē vé rĩ pi ízúkí kárákará āngŭ 'dāri gé, kōpi ícákí ũkpō be ambamba, kōpi gōkí gaá tré āngŭ Ējēpētō vé rĩ agá.

⁸ Kúru 'bāgú ú'dí Yōsépā vé tã nīipi kuyé ni ní gōzú mālŭngā Ējēpētō vé rĩ ruzú nī.

⁹ ĩri ní 'yozú ívé 'bá rĩ pi ní kīnī, “Īmi ndrekí drī ká, 'bá Īsērélē vé rĩ pi ízúkí nóni ambamba, kōpi ndēkí 'bā ũkpō sī rá.

¹⁰ Īmi ímúkí, 'bā ndākí létị kōpi ugazú, kōpi ē ízúkí rí kárákará ku, ā'diātāsīyā ẹ'dị 'de dō nī, kōpi ímú ĩ úmú 'bávé ari'ba rĩ pi be, kōpi ímú ẹ'dị 'dị 'bá be, kōpi ímú ápá fũ āngŭ nōri agásī rá.”

¹¹ Kúru 'bá ambugu Ējēpētō vé rĩ pi 'dukí 'bá Īsērélē vé rĩ pi 'bāá kuú tŭgērī rú, kōpi ũ'bākí 'bá Ējēpētō vé rĩ pi 'bá Īsērélē vé rĩ pi drīgé 'bá ambugu rú, mīkí kōpi rií ẹzị ũkpō ũkpō ni pi

* **1:1 1:1 Īsērélē:** Múngú gō Yökóbũ ā rụ újā zịĩ Īsērélē. Rụ Īsērélē 'dīri Ēbérē tị sī, ĩrivé íffí, 'bá ũmbā fŭpịi kúpé sī Múngú be ni. 'Í lā Í'dóngára 32:28.

ngaá. Tùgẽrĩ rĩ pi siki jó ambugu ambugu ìrá rú ni pi kũrũ Pítómĩ vé rĩ agá, āzini Rāmāsēsē vé rĩ agá 'bāgú Ējēpētō vé rĩ ní.

12 'Bo ā rikí dō 'bá Īsērélē vé rĩ pi ọcçú múzú 'dini drāāāsīyā, kọpi rikí ízú múzú drīgélé, kọpi írékí ĩ adrii āngũ Ējēpētō vé rĩ agásĩ céré. 'Bá Ējēpētō vé rĩ pi gōkí 'oó kọpi sī ũrĩ sī.

13 Mĩkí kọpi rií ẹzị ũkpó ũkpó ni pi ngaá.

14 Mĩkí kọpi rií ũtrētrē usaá gbāá bĩrĩkĩ rú, āzini rií ẹzị ngaá létì be āndiāndi ọmvú rĩ pi agásĩ, sē 'bá Īsērélē vé rĩ pi adrikí céré kuú āní ìzāngā ìzāngā rú.

15 'Bāgú Ējēpētō vé rĩ ní Sīpúrā pi zizú Púwā be, ũkú 'dĩ'bée ri ũkú Ēbérē† vé tí'bá tītĩ rĩ pi ē ìzā ko tīngará rĩ gé nĩ, ĩri ní 'yozú kọpi ní kīnĩ,

16 “Īmi dō ri ũkú Ēbérē vé rĩ pi ē ìzā ko anji tīngará gá, sà kọpi ní rizú anji tizú rĩ gé, ĩmi ndrekí dō mváná rĩ ágóná, ĩmi 'dĩkí ĩri drāá 'dĩísĩ rá, dō mváná rĩ ũkúná, ĩmi kukí ā adri ídri rú.”

17 'Bo ũkú ri 'bá ũkú anji tí'bá rĩ pi ē ìzā ko 'bá tīngará sī 'dĩ'bée ní Múngú ri ĩnjĩ ĩnjĩ rĩ sī, kọpi 'dúkí tā 'bāgú Ējēpētō vé rĩ ní 'yoó ĩ ní 'dĩri ẹzị ngazú kuyé, kọpi ú 'dĩkí anji āgō rĩ pi ũdrāá kuyé.

18 Kúru 'bāgú Ējēpētō vé rĩ ní ũkú 'dĩ'bée zizú ímúzú 'í vúgá nōó, ĩri ní 'yozú kọpi ní kīnĩ, “Īmi 'okí 'dini āsĩ? Īmi kukí anji āgōná rĩ pi ídri rú, ĩmi ú 'dĩkí kọpi kuyé āsĩ?”

† 1:15 1:15 Ēbérē: Ābūrāmā ri Ēbérēgú. Īrivé mvá vé mvá Yókóbū ri gōkí zị Īsērélē, sà āzi sī ĩrivé úyú rĩ pi ĩ ri zị Ēbérē, sà āzi sī ĩ kpá zị anji Īsērélē vé rĩ pi. Sà Yēsù vé rĩ gé, ĩ ri kọpi zị Yāhúdĩ.

19 Ũkú ri'ba ũkú anji tí'ba rĩ pi ẽ ãzã ko'ba tĩngará sĩ 'dĩ'bée ní újázú 'bãgú rĩ ní kĩnĩ, “Ũkú Ĕbéré vé rĩ pi adrikí sũú ũkú Ĕjēpétō vé rĩ pi tĩnĩ ku. Kōpi ãvé anjĩná pi tí ãfũ mbēlēná. 'Bá kãdō caá, 'bã ãsũ ãkũdē kōpi tĩkĩ gĩ.”

20 Múngú 'bã ẽsĩ múké ũkú ri'ba ũkú anji tí'ba rĩ pi ẽ ãzã ko'ba tĩngará sĩ rĩ pi ní, sē Ĩsērélē rĩ pi gōkĩ ízú mužú drĩgélé.

21 Ũkú ri'ba ũkú anji tí'ba rĩ pi ẽ ãzã ko'ba rĩ pi ní Múngú ri ãnjĩ ãnjĩ rĩ sĩ, Múngú sē kōpi tĩkĩ anjĩná rá.

22 'Bãgú rĩ ní gōzú tãĩmbĩ sēzú ívé 'bã rĩ pi ní kĩnĩ, “Ĭmi ú'békĩ anji ãgōná Ĕbéré ũkú rĩ pi ní tĩ rĩ pi céré yĩĩ ãmbúgú dĩpi dĩdĩ Náyĩĩ agá, 'bo ĩmi kukĩ anji ũkúná rĩ pi ídri rú.”

2

Mósē vé tĩngará

1 Lókĩ 'dãri gé, ágó ãzi sũrú Lévĩ vé rĩ agá, je ũkú sũrú ívé rĩ agá ũgōgō.

2 Ũkú rĩ ní 'a ãsũzú, ĩri ní mváná rĩ tĩzú ágóná. Kã ndreé mváná rĩ ũnyĩ be ambamba, ũzũ mváná rĩ caá mbãá be na.

3 'Bo kã áamá tí, 'í ícō mváná rĩ ũzũú bã ku, ĩri ní wũrũgũ í'dũzú, ĩri ní rũ'ba ni ũmbĩzú ngá ũdrĩ rú ni sĩ. ĩri ní mváná rĩ 'bãzú wũrũgũ rĩ agá, ĩri ní jĩzú zũzú yĩĩ ãmbúgú dĩpi dĩdĩ Náyĩĩ jélé gá, lómĩ agá 'dãlé.

4 Mváná rĩ vé ọmvũpi mũ 'i zũú rará rú, tē rĩ ndreé, dō tã ngóni ri ímú 'i nga mváná rĩ rũ'ba gá nĩ.

5 Kúru 'bāgú Ējēpētō vé rĩ vé mvá ũkú rĩ ní 'dezú mužú 'i jĩngará gá yĩĩ āmbúgú dīpi dīdī Náyĩĩ agá 'dālé, mvá ũkú rĩ ká caá yĩĩ gé 'dāá, ĩrivé túgērĩ ũkú rú rĩ pi ri ẹcị yĩĩ rĩ ā gārā gá sī. 'Bāgú rĩ vé mvá ũkú rĩ ní wūrũgũ rĩ ndrezú, ĩri ní ívé túgērĩzị ālu pēzú mužú wūrũgũ rĩ í'dúzú.

6 'Bāgú rĩ vé mvá ũkú rĩ ní wūrũgũ rĩ ẹ tị zịzú, ĩri ní mvá ágóná rĩ ndrezú wūrũgũ rĩ agá 'dāá, ĩri ri ngongo. Sē mvá ũkú rĩ ní ĩzāngā, ĩri ní 'yozú kīnī, “Mvāŋá nōri Ēbérē rĩ pi vé ni.”

7 Kúru mvāŋá rĩ vé ọmvúpi ní ĩri zịzú kīnī, “Mí ā'yī rá mâ mu mí ní ũkú Ēbérē vé ni bīĩ, ā jị rí mí ní mvāŋá rĩ úcé?”

8 'Bāgú rĩ vé mvá ũkú rĩ ní 'yozú kīnī “'Í mu bīĩ.” Kúru mvāŋá rĩ vé ọmvúpi ní mužú mvāŋá rĩ vé ẹndrẹpi ĩri típi rĩ bīzú ímúzú.

9 Mvāŋá rĩ vé ẹndrẹpi ká ícá 'bāgú rĩ vé mvá ũkú rĩ vúgá nōlé, mvá ũkú rĩ ní 'yozú ĩri ní kīnī, “'Í jị má ní mvāŋá nōri úcé, mvāŋá rĩ ku dō bā gí, mí íjị ĩri ĩgōó má vú nōlé, ma ímụ mí ũfē rá.” Mvāŋá rĩ vé ẹndrẹpi ní kúru mvāŋá rĩ jịzú úcézú.

10 Mvāŋá rĩ ká mbaá ícá āmbúgú gí, ẹndrẹpi ní ĩri jịzú gōzú 'bāgú rĩ vé mvá ũkú rĩ vúgá 'dālé. Mvā ũkú rĩ ní mvāŋá rĩ 'duzú 'í ní mvá ágóná rú. ĩri ní rú ni 'dazú Mósē 'i, kīnī, “Má ísē ĩri yĩĩ agalésĩ.”

Mósē ápá muụ Mīdīyānā gá

11 Mósē ká mbaá ícá āmbúgú gí, ụ'dụ ālu, 'de muụ ívé 'bá Ēbérē vé rĩ pi úndré, ca ísú 'bá rĩ

pi ri ẽzị ũkpó ũkpó ni pi nga. Ỉri ní Ẽjẹpétõgú ndrezú, ỉri ri ívé 'bá Ẽbéré vé ni ũgbā.

12 Mósē ní āngũ úndrészú 'í gārā gá sī kúrụ, ndre 'bá āzi 'í gārā gá 'dǎáyo, ỉri ní Ẽjẹpétõgú rĩ 'dịzú drāzú, ỉri ní cinyáfā kụzú drị ni gé.

13 Kā muụ caá drụ 'dini, Mósē gō muụ ívé 'bá rĩ pi ndreé. Kā caá 'dǎlé, ịsụ kpá 'bá ỉrị Ẽbéré vé ni pi ri ũmbā fu ỉ drịkā sī. Mósē ní 'yozú ágó tā ā ndụ 'í dọpi rĩ ní kīnī, “Mi ri mí ọgụpị ri fu āsī?”

14 Ágó tā rĩ ā ndụ 'í dọpi rĩ ní 'yozú kīnī, “Ā'di 'bā mi āmbúgú rú rii 'bávé tā lị nĩ? 'Í lē ma 'dị sũ mí ní Ẽjẹpétõgú rĩ 'dị drāá rĩ tịnị?” Tā 'dĩri sē Mósē ní ỉrị ambamba. Ỉri ní ụsụzú ẹsịsịlé sī kīnī, “Tā má ní 'oó rĩ 'bá rĩ pi nịkí gí.”

15 'Bāgú Ẽjẹpétõ vé rĩ kǎ tā 'dĩri yị, lē kōdō lẹtị ndāá Mósē ri 'dịzú drāzú rá. 'Bo ịsụ Mósē nga ápá muụ adrii rará rú Mīdīyānā gá gí, Mósē kǎ caá Mīdīyānā gá 'dǎlé, mu ụrí kuú kídí tị gé.

16 Átálágú āzi Mīdīyānā vé ni, rú ni Yétērō 'i, ỉri anji ũkú be ẹzịrị. Anji ũkú 'dĩ'bée jikí ỉrivé ndrị rĩ pi kǎbīlō rĩ pi be muụ yị mvụ.

17 'Bá ụrukọ ndrị ụcé'bá ni pi ícákí ímụ kọpi údró yị rĩ tị gé sī 'dīisī rá. 'Bo Mósē ní ngazú ụru, ỉri ní anji ũkú 'dĩ'bée ẹrịzú, ỉri ní yị sězú mvuzú kọpivé ndrị rĩ pi ní.

18 Anji ũkú rĩ pi kǎ mvií caá ỉ ẹtẹpị Rēúlē vúgá 'dǎlé, ỉri ní kọpi zịzú kīnī, “Ỉmi ímvíkí āndrū ịnógósị 'dini āsī?”

19 Kọpi ní újázú ỉri ní kīnī, “'Bá ịsụkí Ẽjẹpétõgú āzi kídí rĩ tị gé 'dǎlé, pa 'bā 'bá ndrị ụcé'bá rĩ

pi drígé sī, ībē yīī sēē mvụú 'bávė ndrīī rī pi ní, āzini kābīlō rī pi ní.”

²⁰ Yétērō ní kōpi zịzú kīnī, “Īri íngǎá? Īmi kukí ĩri 'dǎlé āsī? Īmi gōkí mvụú ĩri bīī, ē ímụ rí ngá nyaá.”

²¹ Mósē ā'yī adriī Yétērō vé āngá 'dǎá rá, Yétērō ní ívé mvá ũkú Sīpúrǎ ri sēzú jezú Mósē ní ũkú rú.

²² Sīpúrǎ ní Mósē ní mvá ágó tịzú. Mósē ní 'yozú kīnī, “Ma jākā āngū nōri gé, ma ĩri ā rú 'da Gērēsómǎ 'i.” Ífífí ni jākā.

²³ Vudrī ni kǎ vụú ílí be āco, 'bǎgú Ējēpétō vé rī ní drǎzú. 'Bo rikí nyo 'bá Īsērélē vé rī pi ọcụú mvụzú drígelé. 'Bá Īsērélē vé rī pi rikí ngoó Múngú ẹnđrẹtị gé, Múngú ā ko rí ĩ ĩzǎ bēnī. Kōpivé ngongará ca Múngú vúgá 'dǎlé rá.

²⁴ Múngú yị kōpivé ngongará rá, ĩri ní ívé ũndī 'í ní rụú Ābūrámǎ be Īsákǎ be, Yōkóbū be rī ā tǎ ígázú.

²⁵ Múngú ndre 'bá Īsērélē vé rī pi vé ĩzāngǎ rií nya rī, tǎ ni fi ẹsị ni gé ambamba.

3

Múngú átá Mósē be

¹ Ụ'dú ālu, Mósē ri ẹnyẹpị Yétērō* átálágú Mīdīyánǎ vé rī vé kābīlō pi úcé ndrīī rī pi be, jị ānyāpá rī pi āngū ā'wí cínyáfǎ rú rī gé, írǎ Múngú vé rī gé Sīnáyī gé 'dǎá.

* **3:1 3:1** *Yétērō*: Yétērō vé rú āzi Rūwélē 'i. 'Í lǎ Wüŋgára 2:18.

2 Mälāyikā Úpí† Múngú vé rĩ ní 'i 'i 'dazú Mósē ní ácí dīpi pẹti amuúpi kũmvũ ni agá 'dāá. Mósē ndre ácí rĩ ri dīi pẹti amuúpi kũmvũ rĩ agá 'dāá, 'bo pẹti rĩ ve kuyé.

3 Mósē ní ũsũzú kīnī, “Tā 'i 'oópi 'dĩri ũkụ ni á ndre kuyé, á lě ma útrú ñnyiná muú ndreé mâ mị sī, ngá sēepi pẹti amuúpi kũmvũ rĩ ní vezú ku rĩ ã'di.”

4 Úpí Múngú kã ndreé Mósē útrú 'i ñnyiná ácí riipi dīpi 'dĩri ndreé, Múngú ní Mósē ri zizú pẹti ácí ní rií dīi 'a ni gé rĩ agá 'dāá kīnī, “Mósē! Mósē!”

Mósē ní ã'yīzú kīnī, “Ma nō.”

5 Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Mí ítrú mi ñnyiná nōó ku, 'í nje mívé mǝrǝkú mí pá gá sī rá, ã'diātāsīyā vūrā mí ní pá tuzú 'dĩri vūrā uletere ni.”

6 Úpí Múngú ní 'yozú kīnī, “Ma Múngú mí ẹ'bīpī vé rĩ, Múngú Ābūrāmā vé rĩ, Múngú Īsākā vé rĩ, Múngú Yōkóbū vé rĩ.” Mósē ní kuru drī 'bāzú 'i mị ọzũzú ãní cí, ã'diātāsīyā 'o ũrī sī Múngú ẹ ẹndrẹti ndrengára sī.

7 Úpí Múngú ní 'yozú kīnī, “Á ndre ñzāngā mávé 'bá rĩ pi ní nyaá Ējēpētō agá rĩ gí. Á yī kōpívé ngongára ĩ ní rizú kōpi ọcũzú túgẹrī rĩ vé tā gí, ñzāngā kōpi ní nyaá rĩ ã tā fi má ẹsī agá ambamba.

† 3:2 3:2 Úpí: Ēbērē tị sī, Múngú zị 'i rụ Yáwē, ífífí ni, Múngú adriipi muzú 'dání'dání rĩ 'i. Kẹlịkọ tị sī, 'bā Yáwē ri zị Úpí. Ī ịsụ lā Búkū Í'dóngára vé rĩ agá, Wüŋgára vé rĩ agá, Rụta vé rĩ agá, āzini Yónā vé rĩ agá.

8 Kúru má ísí ímú kôpi paá 'bá Ęjêpétô vé rĩ pi drígé sĩ, kôpi íjízú ífüzú ämvé ängü Ęjêpétô vé rĩ agásĩ, ma kôpi jì mü ängü múké wälâ ni gé, ängü 'dãri agá, lé anigé, äzini ônyú anigé, ängü 'dãri 'bá Kãnánã vé rĩ pi vé ni, 'bá Hítĩ vé rĩ pi vé ni, 'bá Ämórã vé rĩ pi vé ni, 'bá Pêrízĩ vé rĩ pi vé ni, 'bá Hívĩ vé rĩ pi vé ni, 'bá Jêbúsĩ vé rĩ pi vé ni.

9 Á yì ngongará 'bá Ĭsêrelê vé rĩ pi vé rĩ gí, á ndre ôcũngará 'bá Ęjêpétô vé rĩ pi ní kôpi ôcüzú rĩ gí.

10 Kúru nóni á lē mi pēé, 'í mü 'bägú Ęjêpétô vé rĩ vúgá 'dälé, mí íjì mávé 'bá Ĭsêrelê vé rĩ pi ífũü Ęjêpétô agásĩ ämvé."

11 'Bo Mósē ní 'yozú Múngú ní kĩnĩ, "Ma ä'di 'i ícôpi muúpi 'bägú Ęjêpétô vé rĩ vúgá 'dää, 'bá Ĭsêrelê vé rĩ pi íjìpi ífũüpi Ęjêpétô agásĩ ämvé?"

12 Múngú ní 'yozú kĩnĩ, "Ma adri mí be trú. Ngá ícôpi i'daápi kĩnĩ á pē mi nĩ rĩ, mí íjì dô 'bá rĩ pi ífũü Ęjêpétô agásĩ rá, ĩmi ímú ma ĩnjĩ írã nōri drígé nōgó."

13 Mósē ní 'yozú Múngú ní kĩnĩ, "Á mü dô 'yoó 'bá Ĭsêrelê vé rĩ pi ní, 'Múngú ĩmi é'bípìjì vé rĩ ìpē ma ímúzú ĩmi vúgá nōó nĩ,' kôpi zíkí dô rú ni ä'di 'i, mâ lũ kôpi ní ngóni?"

14 Múngú ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, "'BÁ RĨ MA 'I. 'Í 'yo 'bá Ĭsêrelê vé rĩ pi ní 'dínì. "BÁ RĨ MA 'I, ìpē ma ímúzú ĩmi vúgá nōó nĩ.' "

15 Múngú gō 'yoó Mósē ní dǐjì kĩnĩ, "'Í 'yo 'bá Ĭsêrelê vé rĩ pi ní, 'Úpì, Múngú ĩmi é'bípìjì vé

rĩ, Múngú Ābūrámā vé rĩ, Múngú Īsákā vé rĩ, Múngú Yōkóbū vé rĩ ìpě ma ímúzó ìmi vúgá nŏó nĩ.' Rù 'dĩri mávé adriípi mužú 'dání'dání rĩ, úyú ìmi vùdrĩ gé rĩ pi céré, kŏpi ā rikí mâ rù zĩ 'dĩni.

16 "Í mù ambugu Īsērélē vé rĩ pi traá trú vūrā ālu gé, 'í 'yo kŏpi ní, 'Úpí Múngú ìmi é'bípì vé rĩ, Múngú Ābūrámā vé rĩ, Múngú Īsákā vé rĩ, Múngú Yōkóbū vé rĩ i'da 'i má ní, ìri ní 'yozú kĩnĩ, "Á 'bā mị rizú ìmi ndrezú, á ndre tā ì ní 'oó ìmi ní ũnjí Ējēpētō gá 'dīlé rĩ rá.

17 Ándúró má ẹzi, má kĩnĩ, ma ìmi ìjì ìfũ ìzāngā ìmi ní nyaá ũnjí ũnjí āngū Ējēpētō vé rĩ agá 'dāá rĩ agāsī āmvé, ma ìmi jì mù adri āngū 'bā Kānānā vé rĩ pi ní adrizú rĩ gé, 'bā Hífì vé rĩ pi ní adrizú rĩ gé, 'bā Āmórā vé rĩ pi ní adrizú rĩ gé, 'bā Pērízì vé rĩ pi ní adrizú rĩ gé, 'bā Hívì vé rĩ pi ní adrizú rĩ gé, āzini 'bā Jēbúsī vé rĩ pi ní adrizú rĩ gé. Āngū 'dāri agá, lé anigé, āzini ònyú anigé." '

18 "Ambugu Īsērélē vé rĩ pi mi yì rá. Kúru ìmi 'dekí mužú ambugu Īsērélē vé rĩ pi be 'bāgú Ējēpētō vé rĩ vúgá 'dāá, ìmi 'yokí ìri ní, 'Úpí Múngú Ēbérē rĩ pi vé rĩ i'da 'i 'bā ní rá. Mí ọyú 'bā ẹcì tuú mužú ọ'dú na āngū ā'wí cínýáfā rú rĩ gé 'dāá, 'bā muží rí rŏbŏnŏ zāá Úpí Múngú 'bávé rĩ ní.'

19 'Bo á nì rá, 'bāgú Ējēpētō vé rĩ ícŏ ìmi ā'yĩ mužú ku, 'bākí dŏ tā ũkpŏ ũkpŏ drĩ ni gé ká.

20 Kúru ma mâ drì inga 'bā Ējēpētō vé rĩ pi gbāzú ānì, ma tā āyāzú āyāyā ni 'o āndíāndí kŏpi āsámvú gé. Vùdrĩ ni gé, ìri ìmi ọyú mužú rá.

21 “Ma sē 'bá Ējēpētō vé rī pi ē ẹsị ri adri ĩmi ní múké, ĩmi kádō fūú mužú, ĩmi fúkí mužú drị be kólòmgbó rú ku.

22 Ūkú ālu ālu Īsērélē vé rī ā mu ngá ĩ ní údé aya ọgú 'bá ọgúḡgū ni pi sī, dábū sī, āzini bōngó ũnyī be ni pi zị 'bá ívé jó ā gārā gá rī pi vúgá, āzini ā zị 'bá ívé 'bẹtị āsámvú gé rī pi vúgá, ĩmi úsúkí rí ĩmivé anji āgō rī pi, anji ũkú rī pi be āní. ĩmi kádō fūú āngū Ējēpētō vé rī agásī, ĩmi wúkí ngá 'dī 'bée ārēvú céré mužú ĩndī.”

4

Múngú sē Mósē ní ũkpō tā āyāzú āyāyā ni 'ozú

1 Kúru Mósē ní újázú Úpí Múngú ní kīnī, “Bo 'bá Īsērélē vé rī pi ā'yīkí dō ma ku, kọpi yīkí dō mávé tā ku, 'yókí dō kīnī mí índré má ẹndrẹtị gé kuyé, mâ 'o rí ngóni?”

2 Úpí Múngú ní ĩri zịzú kīnī, “Ngá mí ní rụú mí drịgé 'dīri ā'di?”

Īri ní újázú kīnī, “Ngá rī túré.”

3 Úpí Múngú ní 'yozú ĩri ní kīnī, “Í 'be ĩri vūgá 'dāá.” Mósē ní túré rī 'bezú vūgá 'dāá, túré rī ní ufuzú ĩnị rú, Mósē nga ápá rá.

4 Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í su mí drị, 'í rụ ĩnị rī ā só.” Kúru Mósē ní ĩnị rī vé só rụzú, ĩnị rī ní gōzú ufuzú túré rú ũzi.

5 Úpí Múngú ní 'yozú kīnī, “Í 'o tā 'dīri, 'bá Īsērélē vé rī pi ē ẹ'yīkí rí 'yozú kīnī, ma Úpí Múngú kọpi ẹ'bípị vé rī, Múngú Ābūrāmā vé rī, Múngú Īsákā vé rī, Múngú Yōkóbū vé rī i'da 'i mí ní rá.”

6 Kúru Úpí Múngú ní gōzú 'yozú Mósē ní kīnī, “Í su mī drī mívé bōngó akoóko rī agá 'dāá.” Mósē ní 'i drī suzú ívé bōngó akoó rŭkŭ rī agá 'dālé, kã 'i drī ínǰé āmvé nōó, ũfú fu drī ni mveé kú gbũ.

7 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í su mī drī gōó bōngó akoóko rī agá 'dāá dī.” Mósē ní 'i drī suzú bōngó akoó rŭkŭ rī agá 'dāá, kã 'i drī ínǰé āmvé nōó, drī ni gō ícá ule, sŭ ũkŭ rī tīnī.

8 Úpí Múngú ní 'yozú kīnī, “Kôpi ā'yīkí dō mi kuyé, dōku kôpi ũsŭkí dō tã mí ní 'oó āyāzú āyāyā drīdrī 'dāri kuyé, kôpi ícá tã āyāzú āyāyā mí ní 'oó vúlé nōri ā'yī rá.

9 'Bo kôpi ā'yīkí dō tã āyāzú āyāyā ĩrī 'dī'bée kuyé, dōku kôpi yīkí dō tã mí ní 'yoó rī kuyé, mí ĩbē yī āmbúgú dīpi dīdī Náyīlī vé rī dāá nyōókú drīgé 'dāá. Yī mí ní ĩbēé yī Náyīlī vé rī agá dāá nyōókú drīgé 'dīri gō 'i újá ārí rú.”

10 'Bo Mósē ní gōzú újázú Úpí Múngú ní kīnī, “Á Úpí Múngú, í'dózú ínógósí, á nī átángá átá be múké ku, mâ ádra ẽnǰẽnǰī, ma ri a'bu a'bu.”

11 Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Ǻ'di ri sē 'bá ri ícá átángá átá nī, dōku átá ku nī? Ǻ'di ri sē bī ni ri tã yī nī, dōku bī ni yī tã ku nī? Ǻ'di ri sē mī ni ri āngŭ ndre nī, dōku mī ni ndre āngŭ ku nī? 'Bá rī adri ma Úpí Múngú 'i kuyé?

12 'Í mŭ, ma mī ĩzã ko, mi ícá átángá rī átá rá, ma tã rī ímbá mí ní, mi ícá átángá rī átá rá.”

13 Mósē ní 'yozú ĩri ní kīnī, “Á Úpí Múngú, 'í pē 'bá āzi mužú áyu.”

14 Kúru jĩkó ní 'dezú Úpí Múngú agá, ĩri ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, “Mí édrĩpĩ Ārónā Lévígú rĩ 'dāáyo? Á nĩ rá ĩri ícó átá múké rá. ĩri nóni ri ímú mí vúgá nólé. Kādō mi ndreé, ésì ni ri adri āyĩkō sī.

15 Mí ícó tā mí ní lēé átá rĩ ũlũ ĩri ní rá, ma ĩmi ĩzā ko ĩrĩtró átángá rĩ sī rá, āzini ma ĩmi ímbá tā ĩmi ní lēé 'oó rĩ sī rá.

16 Ārónā ri átángá rĩ átá 'bá rĩ pi ní mĩ vūrā gá nĩ, sũ mí ní kōdō átá nĩ rĩ tĩnĩ, mi adri ĩri ní sũ Múngú tĩnĩ, mi átángá ĩri ní lēé átá rĩ ũlũ ĩri ní nĩ.

17 'Í 'dụ túré 'dĩri mụzú mí drígé sī ĩndĩ, 'í 'o tā āyāzú āyāyā ni ānĩ.”

Mósē mvi gōó Ējēpētō gá

18 Kúru Mósē ní 'i újázú gōzú ényépi Yétērō vúgá 'dālé, ĩri ní 'yozú Yétērō ní kĩnĩ, “Mí ọyụ ma, á lē gōó mụy Ējēpētō gá má é 'dípáa pi ndreé, kōpi dō idri rú.”

Yétērō ní 'yozú kĩnĩ, “'Í mụ, tākiri ã adri mí be.”

19 Mósē ní drĩ adrii Mĩdīyánā gá 'dālé rĩ gé, Úpí Múngú ní átázú ĩri ní kĩnĩ, “'Í gō vúlé Ējēpētō gá 'dālé ũzi, 'bá lē' 'bá mi 'dị' 'bá rĩ pi ũdrākí gí.”

20 Kúru Mósē ní ívé ũkú 'dụzú anjíná rĩ pi be 'bázú dōngí úgóró gá, kōpi ní mụzú Ējēpētō gá 'dālé. 'Dụ túré Múngú ní 'yoó ã jì rĩ mụzú ĩndĩ.

21 Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, “'Í gō dō Ējēpētō gá 'dālé gí, mĩ nĩ múké 'yozú kĩnĩ, ũkpō má ní sēé mí ní 'dĩri, lē mĩ 'o tā āyāzú āyāyā ni

pi 'bāgú rĩ ẽ ɛndrɛtɪ gé. 'Bo ma sɛ ĩrivé ɛsɪ ri te te, ícɔ 'bá rĩ pi ɔyɔú mɔzú ku.

22 Kúru 'í 'yo 'bāgú rĩ ní, 'Tā Úpí ní 'yoó rĩ ĩri 'dĩni, Ĩsɛrélɛ ri mávé mvá ágɔ káyú rĩ.*

23 Ándúró á 'yo mí ní, má kĩnĩ, “Mĩ ɔyɔ mávé mvá ágɔ, ã mɔ rí ma ĩnjĩ,” 'bo mí gā ĩri ɔyɔgá sĩ, kúru ma mívé mvá ágɔ káyú rĩ 'dị drā rá.’ ”

24 Vürā Mósɛ pi ní lazú rĩ gé, Úpí Múngú ícá ímɔ Mósɛ ri ĩsú, lɛ kɔdô Mósɛ ri 'dị drā 'dĩsĩ rá.

25 Sípúrā ní ĩlĩ í'dúzú ívé mvá ágɔ rĩ vé ágélé ẽ tị lizú ǎní.† ĩri ní lǎ'bú rĩ ĩkpázú Mósɛ pá gá 'dǎá, ĩri ní 'yozú kĩnĩ, “Árí ĩfũúpi 'dĩri úmú nóni 'bávé ǎjɛ mí be rĩ ícá ngá ǎlu gí.”

26 Kúru Úpí Múngú gô Mósɛ ri 'dị kuyé. Sípúrā ní 'yozú kĩnĩ, “Ágélé ẽ tị má ní lị 'dĩri pa mi drā sịgɛ sĩ gí.”

27 Úpí Múngú ní 'yozú Ārónǎ ní kĩnĩ, “'Í mɔ ǎngũ ǎ'wí cínyáfǎ rú rĩ gé 'dǎá, ĩmi mɔkí rí ĩmi ĩsú Mósɛ be.” Kúru Ārónǎ ní mɔzú Mósɛ ri ĩsúzú írǎ Múngú vé rĩ drĩgɛ 'dǎlé, kôpi ní ĩ u'dezú ɛzizú bɛdrĩ sĩ.

28 Kúru Mósɛ ní tā Úpí Múngú ní 'i pɛzú mɔzú Ĕjɛpétô gá rĩ ũlúzú Ārónǎ ní céré, ǎzini ũkpô

* **4:22 4:22** *Ĩsɛrélɛ ri mávé mvá ágɔ káyú rĩ:* Múngú kĩnĩ 'bá Ĩsɛrélɛ vé rĩ pi ǎrɛvú céré ívé mvá ágɔ káyú rĩ. † **4:25 4:25** *Ágélé ẽ tị ĩngára:* Múngú lū Ābūrámǎ ní kĩnĩ, anjĩ ǎgô Ābūrámǎ vé rĩ pi adríkí dō caá ɔ'dú ǎrô gí, lɛ ǎ úlĩkí kôpi ǎ ágélé ẽ tị rá, lüzú kĩnĩ, kôpi anjĩ Múngú vé ní. 'Bá rĩ ǎ'yí dō 'í ágélé ẽ tị sɛé lị gí, ĩri tǎjmbị Mósɛ vé rĩ 'dɔ nga. 'Í lǎ 'Ídóngára 17:9-14; ɛzị 15:1-5.

Múngú ní sěé 'í ní tã äyãzú äyãyã ni 'ozú rĩ ùlũzú ìri ní.

²⁹ Kúru Mósě pi ní 'dezú mužú Ārónã be Ĕjěpétō gá 'dãlé. Kôpi ní ambugu Īsěrelē vé rĩ pi úmúzú céré vũrã ãlu gé.

³⁰ Ārónã ní tã Úpí Múngú ní 'yoó Mósě ní rĩ ùlũzú kôpi ní céré. Kúru Mósě ní tã äyãzú äyãyã ni 'ozú 'bá rĩ pi ẹndrẹti gé.

³¹ 'Bá rĩ pi ẹ'yĩkí tã Ārónã ní átá rĩ rá. Kôpi ká nǎi áamá 'yozú kǐnĩ Úpí Múngú ũsũ ìvé tã gí, ãzini ndre ìvé ìzãngã gí, kôpi ní kũmũcì ũtĩzú, ì drĩ s̄izú vũgá Úpí Múngú ri ìnjĩzú.

5

Mósě pi Ārónã be muží átá 'bãgú Ĕjěpétō vé rĩ ní

¹ Mósě pi Ārónã be, kôpi ní 'dezú mužú 'bãgú Ĕjěpétō vé rĩ vũgá 'dãlé. Kôpi ní 'yozú ìri ní kǐnĩ, “Úpí Múngú Īsěrelē rĩ pi vé rĩ kǐnĩ, ‘Lě mí ọyụ 'bá mávé rĩ pi fũú nǎosĩ rá, kôpi ã muží rí ũmũ údé ma ìnjĩzú ãngũ ã'wí cínyáfã rú rĩ gé 'dãá.’ ”

² 'Bãgú rĩ ní 'yozú kôpi ní kǐnĩ, “Úpí Múngú ìmi ní 'yoó mà 'dụ ìrivé tã ngaá, mà ọyụ 'bá Īsěrelē vé rĩ pi fũú nǎosĩ rá 'dĩri ã'di 'i? Á nǎi Úpí Múngú 'dĩri kuyé, má ọyụ 'bá Īsěrelē vé rĩ pi fũú nǎosĩ ãluńani ku.”

³ Mósě pi Ārónã be, kôpi ní 'yozú 'bãgú rĩ ní kǐnĩ, “Múngú Ĕbérē rĩ pi vé rĩ, i'da 'i 'bá ẹndrẹti gé rá. Mí ọyụ 'bã fũú nǎosĩ rá, 'bã tukí rí ẹc̄i ú'dú na ãngũ ã'wí cínyáfã rú rĩ agásĩ, 'bã muží

rí rōbōṅṅō zāá Úpí Múngú 'bávé rĩ ní, 'bá mụkí dō ku, ĩri drā ũnjí ĩpē 'bá drīgé, dōku ĩri ari'ba ĩpē ímú 'bâ ú'dị ũdrā rá."

⁴ 'Bo 'bāgú Ējēpētō vé rĩ ní 'yozú kīnī, "Mósē, ĩmi Ārónā be, 'bá rĩ pi ri ẹzị ngá pírí, ngá ĩmi ní lēzú kōpi jizú mụzú rá rĩ ã'di? ĩmi gōkí vúlé ẹzị gé 'dāá."

⁵ Kúru 'bāgú rĩ ní 'yozú kīnī, "Ĩmi ndrekí drī ká, 'bá Īsērélē vé rĩ pi ízúkí nóni ambamba, ĩmi lēkí kōpi ã ngakí ẹzị ku!"

⁶ Ụ'dụ ālu ālu 'dāri sī, 'bāgú rĩ ní tǎimbị sēzú 'bá ẹzị ũlū 'bá tųgērī rĩ pi ní rĩ pi ní, āzini Īsērélē ĩ ní ũpēé ũ'bāá 'bá ambugu rú Īsērélē rĩ pi drīgé rĩ pi ní kīnī,

⁷ "Nóni ã sēkí ásé ĩ ní rizú bīrīkī vé ũtrētrē tuzú rĩ 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní dījī ku. Kōpi ã mụkí ĩngá ndāá nī.

⁸ 'Bo ĩmi 'bākí kōpi ã gbākí bīrīkī rĩ vé kālāfe caá gbā ándúrú kōpi ní gbāá drīdrī rĩ pí, lē kōpi ã gbākí kālāfe ni mādāṅá ku. Kōpi kpūnūkū rú, kōpi ní rizú útrézú ānī kīnī, 'Mí ọyụ 'bá fūú nōósí rá, 'bá lēkí mụy rōbōṅṅō zāá 'bávé Múngú ní.'

⁹ ĩmi 'bākí kōpi ã ngakí ẹzị ũkpó ũkpó ni pi, kōpi ã rikí pá tuú tēé ríí tǎ ũnjō vé 'dīri yījī ku."

¹⁰ Kúru 'bá ẹzị ũlū 'bá tųgērī rĩ pi ní rĩ pi, Īsērélē 'í ní ũpēé ũ'bāá 'bá ambugu rú Īsērélē rĩ pi drīgé rĩ pi be, kōpi ní fūzú mụzú átángá 'bāgú rĩ ní 'yoó rĩ ũlūzú 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní kīnī, "'Bāgú rĩ 'yo 'dīni kīnī, 'Á gō ĩmi ní ásé bīrīkī vé ũtrētrē tuzú ni sēé dījī ku.

11 Īmi mụkí ndǎá ĩmi ngúlúpí sǐ, vǔrǎ ĩmi ní ícózú ísúzú rá rǐ gé. 'Bo lě ĩmi gbǎkí bǐrǐkǐ rǐ vé kǎlǎfe caá gbǎ ándúru ĩmi ní gbǎá drǐdrǐ rǐ pí.'

12 Kúru 'bá rǐ pi ní ayizú mụzú áse bǐrǐkǐ vé ũtrêtrê tuzú rǐ ndǎ be ǎngũ Ējêpétô vé rǐ agásǐ.

13 'Bá ẹzǐ ũlũ'bá tųgẹrǐ rǐ pi ní rǐ pi rikí tųgẹrǐ rǐ pi mǐí rií ẹzǐ rǐ ngaá ũkpô sǐ. Kôpi ri 'yo tųgẹrǐ rǐ pi ní, "Lě ú'dú ǎlu ǎlu, ĩmi gbǎkí bǐrǐkǐ rǐ gbǎ ándúru ĩmi ní rií gbǎá 'bá ní rií ĩmi ní áse bǐrǐkǐ tuzú rǐ sěe nǐ rǐ pi."

14 'Bǎgú rǐ vé 'bá ẹzǐ ũlũ'bá rǐ pi rikí 'bá Īsêrelê vé ĩ ní ũ'bǎá ambugu rú rǐ pi ũgbǎá, kôpi rikí 'yoó kǐnǐ, "Í'dózú ájée ícázú ǎndrũ, ĩmivé 'bá rǐ pi gbǎkí bǐrǐkǐ rǐ gbǎ ándúru rǐ pí kuyé ǎsǐ?"

15 Īsêrelê ĩ ní ũpěe ũ'bǎá 'bá ambugu rú Īsêrelê rǐ pi drǐgé rǐ pi ní 'dezú mụzú 'bǎgú rǐ vúgá 'dǎlé, kôpi ní ĩri mǎzú drǐ ĩrǐ sǐ kǐnǐ, "Bǎ ǎtí'bá mívé nǐ, mi ri 'bá 'o 'dǐnǐ ǎsǐ?"

16 'Bá ẹzǐ ũlũ'bá rǐ pi gǎkí 'bá ní áse ũtrêtrê tuzú rǐ sęgá sǐ, kôpi ri 'yo 'bá gbǎkí bǐrǐkǐ, kôpi đǐ ri 'bá ũgbǎ be, tǎ ũnjǐ 'dǐri, 'bá mívé rǐ pi ri íjǐ 'bá drǐgé nǐ."

17 'Bǎgú rǐ ní újázú kôpi ní kǐnǐ, "Īmi kpũnũkũ rú, ĩmi gǎkí ẹzǐ ngagá sǐ, sě ĩmi ní rizú 'yozú kǐnǐ, 'Mí ọyú 'bá fũú nǎósǐ, mụú rǐbǐnǐ ọ zǎá Úpí Múngú ní ǎnǐ.'

18 Īmi ngakí mụú ẹzǐ rǐ ngangará gá, sěkí ĩmi ní áse bǐrǐkǐ tuzú rǐ ǎluḡáni ku. 'Bo lě ĩmi gbǎkí bǐrǐkǐ rǐ gbǎ ándúru ĩmi ní rií gbǎá rǐ pí."

19 Īsêrelê ĩ ní ũpěe ũ'bǎá 'bá ambugu rú Īsêrelê

rĩ pi drĩgé rĩ pi kâ yiĩ kīnĩ, ú'dú ǎlu agá, lě ĩ gbákí kǎlǎfe bĩrĩkĩ vé rĩ mǎdǎŋá ku, sě kọpi nĩkĩ á má 'yozú kīnĩ ĩ nóni ĩzǎngǎ agá.

²⁰ Kọpi kǎ 'bǎgú rĩ kuú, kọpi ịsúkí Mósě pi ri ĩ tě ǎrónǎ be lẹtị gé 'dǎá'dǎ.

²¹ Kọpi ní 'yozú Mósě pi ní ǎrónǎ be kīnĩ, “Úpí Múngú ǎ ndre tǎ ĩmivé 'dĩri, ǎ lị tǎ ĩmi drĩgé, ǎ'diǎtǎsĩyǎ ĩmi sěkí nóni 'bǎgú rĩ ívé ũgalaku rĩ pi be, kọpi ngũkí 'bǎ ũnjí, tǎ ĩmi ní 'oó 'dĩri índré sũ ĩmi sěkí ịlị ǎco 'bǎ Ējẹpétō vé rĩ pi drĩgé 'bǎ ú'dízú ũdrǎzú ǎnĩ rĩ tịnị.”

Mósě zị Múngú ri

²² Mósě ní kọpi kuzú, ĩri ní mụzú Múngú ri zizú kīnĩ, “Á! Úpí Múngú, mi ri ĩzǎngǎ sě mívé 'bǎ rĩ pi ní 'dĩni ǎsĩ? Mí ịpě ma ímúzú nōgó ǎlẹ?”

²³ Í'dózú sǎ má ní mụzú 'bǎgú rĩ vúgá tǎ mívé rĩ ũlúzú rĩ gé, 'bǎgú rĩ sě ĩzǎngǎ 'bǎ mívé rĩ pi ní ũnjí ũnjí, 'bo 'í pa 'bǎ mívé rĩ pi kuyé.”

6

¹ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósě ní kīnĩ, “Mí ímú tǎ má ní lěé 'oó 'bǎgú rĩ ní rĩ ndre rá. Mávé ũkpō sĩ, ĩri 'bǎ mávé rĩ pi oyu mụzú rá, mávé ũkpō sĩ, ĩri 'bǎ rĩ pi dro fũ ívé ǎngũ agásĩ rá.”

² Múngú gō 'yoó Mósě ní kīnĩ, “Ma Úpí Múngú 'i.

³ Ọtụ má i'da ma ǎbũrámǎ ẹndrẹtị gé, Ịsákǎ ẹndrẹtị gé, ǎzini Yókóbũ ẹndrẹtị gé rá, Ma Múngú ũkpō 'Dịpa 'i, 'bo á sě mávé rụ Úpí Múngú 'dĩri nĩ kọpi ní kuyé.

4 Á rụ kpá ùndĩ kọpi be, ma ǎngũ Kǎnánǎ vé kọpi ní ǎndúró adrií 'a ní gé 'dǎá jǎkǎ rú rĩ sě kọpi ní.

5 Á yị ǐzǎngǎ 'bá Ējěpétō vé rĩ pi ní rizú 'bá Īsērélē vé rĩ pi ọcụzú túgẹrĩ rú rĩ gí, sě má ígá ùndĩ má ní rụy kọpi be rĩ vé tǎ gí.

6 “Kúru 'í 'yo 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní kǐnĩ, ‘Ma Úpí Múngú 'i, ma ĩmi ǐjǐ ǐfũ ẹzị ũkpó ũkpó 'bá Ējěpétō vé rĩ pi ní rií ĩmi ọcụzú rĩ agásĩ rá. Ma ĩmi ọyụ adringára túgẹrĩ rú rĩ agásĩ rá, ũkpó mávé rĩ sĩ, ma ĩmi pa, ma kọpi ǐrĩŋǎ ũnjí ũnjí.

7 ĩmi adri 'bá mávé ní pi, ma adri Múngú ĩmivé ni. ĩmi kúru ímụ nǐ áamá 'yozú kǐnĩ, ma Úpí Múngú ĩmivé rĩ, ĩmi ǐjǐpi ǐfũúpi ẹzị ũkpó ũkpó 'bá Ējěpétō vé rĩ pi ní rizú ĩmi ọcụzú rĩ agásĩ rĩ 'i.

8 Ma ĩmi ǐjǐ adri ǎngũ má ní ũyō ni sōo sěe ǎbūrámǎ ní, Īsákǎ ní, ǎzini Yōkóbũ ní rĩ agá. Ma ǎngũ rĩ sě ĩmi ní, ǐri adri ngá ĩmivé ni. Ma Úpí Múngú 'i.’ ”

9 Mósē ní tǎ Múngú ní 'yoó 'dĩri ũlũzú 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní, 'bo kọpi gǎkí Mósē ri yịgá sĩ, ǎ'diátǎsīyǎ kọpi ẹ ẹsị ịsụ ǐzǎngǎ ǐ ní ǐ ọcụy túgẹrĩ rú rĩ sĩ.

10 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kǐnĩ,

11 “‘Í mụ 'yoó 'bǎgú Ējěpétō vé rĩ ní 'dĩni, lē ǎ ọyụ 'bá Īsērélē vé rĩ pi fũú ívé ǎngũ agásĩ ǎmvé.”

12 'Bo Mósē ní újázú Úpí Múngú ní kǐnĩ, “Dō 'bá Īsērélē vé rĩ pi yịkí ma ku píri, 'bǎgú rĩ ícọ ma yị íngóni, ịsúzú ma ri a'bu a'bu?”

13 Úpí Múngú ní tǎimbí sězú Mósě pi ní Ārónā be kīnī, “Īmi újákí ĩmi gōō 'bāgú Ĕjěpétō vé rī vúgá 'dāá, ĩmi íjíkí 'bá Īsērélē vé rī pi ĩfūú Ĕjěpétō agásí āmvé.”

Ĕ'bìpì Mósě vé rī pi, āzini Ārónā vé rī pi

14 Úyú Īsērélē vé rī pi 'dī:

Īsērélē vé mvá káyú Rūbénā vé anji āgō rī pi ā rú 'dī, Ĕnókā 'i, Pálū 'i, Ĕzīrónā 'i, Kārímī sī. Úyú 'dī'bée Rūbénā vé rī.

15 Anji āgō Sīmīyónā vé rī pi 'dī, Yēmūyélē 'i, Yāmínī 'i, Ōhádī 'i, Yákínī 'i, Zōhárā 'i, Kānánāzī rī vé mvá Sávūlā sī. Úyú 'dī'bée Sīmīyónā vé rī.

16 Anji āgō Lévī vé ĩ ní sī rī pi ā rú 'dī: Gērēsónā 'i, Kōhátā 'i, Mērārā sī. Lévī adri caá ílí be mūdūrūlū ālu pūkú na drī ní ézīrī (137).

17 Anji āgō Gērēsónā vé rī pi, Lībīnī pi Sīméyī be.

18 Anji āgō Kōhátā vé rī pi ā rú 'dī, Āmūrámū 'i, Īzīhárī 'i, Hēbērónā 'i, Ūzīyélē sī. Kōhátā adri caá ílí be mūdūrūlū ālu pūkú na drī ni na (133).

19 Anji āgō Mērārā vé rī pi, Māhúlī pi Músī be. Úyú ĩ ní sī 'dī'bée íbíkí ĩfūú sūrú Lévī vé rī agá.

20 Āmūrámū je 'í étépì vé ọmvúpì Yōkōbédē rì, tì ĩrì ní Ārónā pi Mósě be. Āmūrámū adri caá ílí be mūdūrūlū ālu pūkú na drī ni ézīrī. (137)

21 Anji āgō Īzĩhárĩ vé rĩ pi 'dĩ, Kórā 'i, Nēfégē 'i, Zíkĩrĩ sī.

22 Anji āgō Ūzĩyélē vé rĩ pi 'dĩ, Mīsāyélē 'i, Ēlēzāfānā 'i, Sítĩrĩ sī.

23 Ārónā je Ēlīsébā ri, Ēlīsébā ri Āmĩnādábā vé mvá ũkú, ĩri Nāsónā ọmvúpi, tị Nādábū ri, Ābúhū ri, Ēlēzārā ri, Ītāmārā sī.

24 Anji āgō Kórā vé rĩ pi 'dĩ, Āsírĩ 'i, Ēlēkánā 'i, Ābĩyāsáfā sī. Úyú 'dĩ'bée Kórā vé rĩ.

25 Ārónā vé mvá Ēlēzārā je Pūtĩyélē vé mvá ũkú, mvá ũkú rĩ tị ĩri ní Fĩnāsā ri.

Úyú 'dĩ'bée íbíkí ĩfũú súrú Lévĩ vé rĩ agá.

26 Ārónā pi Mósē be, 'bá 'dĩ'bée Úpí Múngú ní 'yoó kọpi ní, “Īmi íjìkí súrú Īsērélē vé rĩ pi ĩfũú āngū Ējēpétō vé rĩ agásí āmvé ĩvé súrú rĩ pi vúgá sī.”

27 'Bá 'dĩ'bée 'yo'bá 'bāgú Ējēpétō vé rĩ ā ọyú 'bá Īsērélē vé rĩ pi ĩfũú āngū Ējēpétō vé rĩ agásí āmvé rĩ.

28 Úpí Múngú átá ándúrú Mósē ní Ējēpétō gá 'dālē,

29 kĩnĩ, “Ma Úpí Múngú 'i. Lē mĩ ũlū 'bāgú Ējēpétō vé rĩ ní tã má ní 'yoó mí ní rĩ pi ārēvú céré.”

30 'Bo Mósē újā Úpí Múngú ní kĩnĩ, “Mí nĩ rá ma ri a'bu a'bu, 'bāgú rĩ ícọ ma yì íngóni?”

7

1 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, “Í ndre drĩ ká, á 'bā mi adrií sũ Múngú tịni 'bāgú

rĩ ɛndrɛtɪ gé, mí ɛdrípɪ Ārónã ri adri nɛbɪ rú, ri mívé ú'dúkò rĩ ùlũ 'bãgú rĩ ní nĩ.

² Mí ùlũ tã má ní 'yoó mí ní rĩ pi céré mí ɛdrípɪ Ārónã ní, Ārónã ã mụ 'yoó 'bãgú rĩ ní kínĩ, lē ã ọyụ 'bá Īsɛrélē vé rĩ pi fũú ívé ãngũ agásĩ ãmvé.

³ 'Bo ma sē 'bãgú rĩ vé ɛsɪ ri tete, átã mâ 'o dō tã ãyãzú ãyãyã ni ãngũ Ējɛpétō vé rĩ agá kárakarã drããsĩyã,

⁴ 'bãgú rĩ ícò ĩmi yɪ ku. Kúru mávé ũkpō sĩ, ma 'bá Ējɛpétō vé rĩ pi ĩrĩŋã tã ũnjí ũnjí ni pi sĩ, ma súrụ ãndiãndí Īsɛrélē vé rĩ pi íjɪ ĩfũ ãngũ Ējɛpétō vé rĩ agásĩ ãmvé.

⁵ Má kãdō mávé ũkpō lũú 'bá Ējɛpétō vé rĩ pi ní, ãzini ma kãdō 'bá Īsɛrélē vé rĩ pi íjɪ ĩfũú Ējɛpétō agásĩ ãmvé, 'bá Ējɛpétō vé rĩ pi kúru ímú nĩ áamá 'yozú kínĩ, ma Úpí Múngú 'i."

⁶ Mósɛ pi Ārónã be 'okí tã rĩ sũ Úpí Múngú ní ɛzɪĩ ĩ ní rĩ tɪnɪ.

⁷ Lókí kòpi ní átázú 'bãgú rĩ be rĩ gé, ɪsù Mósɛ ri ílɪ be pũkú ãrō, Ārónã ri ílɪ be pũkú ãrō drɪ ni na.

Ārónã vé túré újã 'i ufuú ĩnĩ rú

⁸ Úpí Múngú ní 'yozú Mósɛ pi ní Ārónã be kɪnĩ,

⁹ "'Bãgú rĩ 'yo dō ĩmi ní, 'Īmi 'okí tã ãyãzú ãyãyã nì,' 'í 'yo Ārónã ní, 'Mí í'dú mívé túré, 'í 'be 'bãgú rĩ ɛndrɛtɪ gé vũgá 'dãá,' ĩri gō 'i újã ufu ĩnĩ rú."

¹⁰ Kúru Mósɛ pi ní mụzú Ārónã be 'bãgú rĩ vũgá 'dãá, kòpi 'okí tã rĩ sũ Úpí Múngú ní ɛzɪĩ ĩ ní rĩ tɪnɪ. Ārónã ní ívé túré 'bezú vũgá 'bãgú rĩ

ɛndrɛtɪ gé, āzini ĩrivé ũgalaku rĩ pi ɛndrɛtɪ gé, túré rĩ újá 'i ufuú ĩnĩ rú.

11 Kúru 'bāgú rĩ ní ívé 'bá tā nĩ' 'bá ambamba rĩ pi zizú 'bá újógú rú rĩ pi be, āzini 'bá ũjōgū vé ɛzɪ nga 'bá āngū Ējēpétō vé rĩ agá rĩ pi be, kōpi 'okí kpá tā rĩ nyo sũ 'dĩri tɪnɪ.

12 'Bá ālu ālu 'be ívé túré vūgá 'dāá, túré rĩ pi újákí ĩ ufuú céré ĩnĩ rú. 'Bo Ārónā vé túré ufuúpi ĩnĩ rú rĩ, ute kōpivé túré ufu' 'bá ĩnĩ rú rĩ pi rá.

13 'Bāgú rĩ vé ɛsɪ gō teéte sũ Úpí Múngú ní 'yoó rĩ tɪnɪ, gā Mósē pi yɪgá Ārónā be sɪ.

Yĩ Ējēpétō agá rĩ újá 'i ufuú ārɪ rú

14 Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kɪnĩ, “'Bāgú rĩ vé ɛsɪ tete, gā 'bá Īsērélē vé rĩ pi oɣugá mɔgá sɪ.

15 Kúru drũ sɪ ũ'bútɪ kũnɪkũnĩ, 'í mɔ 'bāgú rĩ tēé yĩ āmbúgú dɪpɪ dɪdɪ Náyĩlĩ vé rĩ gé 'dāá, ĩsú mɔ drũ yĩ gé 'dālé kuyé. Kādō mɔyú yĩ gé 'dāá, ĩmi ĩsúkí rɪ ĩmi ĩri be, 'í 'dɔ mívé túré 'i újapi ufuúpi ĩnĩ rú rĩ mɔyú mí drɪgé sɪ ĩndĩ.

16 Kúru 'í 'yo 'bāgú rĩ ní, 'Úpí Múngú Ēbérē rĩ pi vé rĩ ĩpē ma ímú 'yo mí ní kɪnĩ, “Lē mɪ oɣu 'bá mávé rĩ pi mɔyú rá, kōpi ā mɔkí rɪ ma ĩnɪjĩ āngū ā'wí cínyáfā rú rĩ gé 'dāá.” 'Bo cɪmgbá āndrũ sɪ, mí gā tā 'dĩri yɪgá sɪ.

17 Úpí Múngú ní 'yozú kɪnĩ, 'i tā āzi 'o lūzú kɪnĩ ádarú 'i Úpí 'i, 'i yĩ āmbúgú dɪpɪ dɪdɪ Náyĩlĩ* vé rĩ gbā túré 'í drɪgé 'dĩri sɪ, yĩ rĩ gō 'i újá ka ku ārɪ rú.

* **7:17 7:17 Náyĩlĩ:** 'Bá Ējēpétō vé rĩ pi vé múngú rɪ ĩnɪjĩ rĩ pi kárákará, Náyĩlĩ rɪ múngú āzi kōpi ní rɪ ĩnɪjĩ rɪ.

18 Ị'bí yǐ ǎmbúgú dǐpi dǐdǐ Náyǐlǐ agá rǐ pi ímú ùdrá rá, yǐ rǐ gō ngǔ ùnjíkǎnyākǎnyā. 'Bá Ĕjēpétō vé rǐ pi ícókí mvụú ku.' "

19 Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kǐnǐ, "'Í 'yo Ārónā ní, "'Í 'dụ mívé túré, mí inga suú yǐ Ĕjēpétō vé rǐ pi drǐgé 'dǎá, yǐ dǐ'bá dǐdǐ rǐ pi drǐgé 'dǎá, yǐ ǐ ní gaága rǐ pi drǐgé 'dǎá, átápára rǐ pi drǐgé 'dǎá, yǐ rǐ pi gō ǐ újá céré ku ǎrí rú. Āngǔ Ĕjēpétō vé rǐ agá 'dǎá, yǐ ùdrí agá rǐ pi, yǐ kǐlúkú agá rǐ pi céré ǐ újá adri ku ǎrí rú.' "

20 Kúru Mósē pi Ārónā be 'dukí tā rǐ ngaá sǔ Úpí Múngú ní ẹzǐ ǐ ní rǐ tǐnǐ. Ārónā ní ívé túré í'dúzá, ǐri ní yǐ Náyǐlǐ ẹ mǐ gbázú 'bágú rǐ ẹndrẹtǐ gé 'dǐgé, ǎzini ǐrivé ùgalaku rǐ pi ẹndrẹtǐ gé 'dǐgé, yǐ rǐ újá 'i céré kuú ǎrí rú.

21 Ị'bí yǐ Náyǐlǐ agá rǐ pi ùdrákí rá, yǐ ǎmbúgú dǐpi dǐdǐ Náyǐlǐ rǐ gō ngǔ ùnjíkǎnyākǎnyā, 'bá Ĕjēpétō vé rǐ pi ícókí mvụú ku. Yǐ ǎngǔ Ĕjēpétō vé rǐ agá rǐ gō céré adri ǎrí rú.

22 'Bo újógú Ĕjēpétō agá rǐ pi ụ'bǐkí kpá ìvé ùkpō ùjōgǔ vé rǐ áyú, yǐ rǐ újá 'i ufuú ǎrí rú. Sē 'bágú rǐ vé ẹsǐ gō teé mụzú drǐgélé, gǎ Mósē pi vé tā Ārónā be rǐ yǐgá sǐ, sǔ Úpí Múngú ní 'yoó rǐ tǐnǐ.

23 Tǎ 'dǐri fi ẹsǐ ni agá 'dǎá ǎlunáni kuyé, ǐri ní 'i újázú gōzú ívé jó agá 'dǎá.

24 'Bá Ĕjēpétō vé rǐ pi gákí yǐ Náyǐlǐ ǎ gārā céré kuú kídí rú, ǐ ǐsúkí rǐ yǐ mvụú ǎní, ǎ'diātāsīyā kōpi ícókí yǐ Náyǐlǐ ri mvụú ku.

25 Úpí Múngú kǎ yǐ Náyǐlǐ rǐ ẹ mǐ gbāá, vǔdrǐ ni gō adri caá ụ'dú ẹzǐrǐ.

8

Ƴwõnyõkí údrúkúdrú ìfũú

¹ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósẽ ní kĩnĩ, “Í mu 'yoó 'bāgú rĩ ní, ‘Úpí Múngú kĩnĩ, mí ọyú ívé 'bá rĩ pi fũú nōósi rá, kòpi ã mụkí rí 'i ìnjĩ bēsĩnĩ.

² ‘Í gā dō kòpi ọyugá sī, 'i sē mívé āngũ rĩ ga céré ku údrúkúdrú rú,

³ Ƴĩ ãmbúgú dīpi dīdī Náyĩlĩ ã 'a ri ga céré ku údrúkúdrú rú. Kòpi ìfũ Ƴĩ rĩ agásĩ, kòpi fi mívé jó agá, kòpi útú mívé gbọlọ drìgè sī, kòpi úfí ũgalaku rĩ pi vé jó agá, kòpi úfí mívé àti sílè gá sī, dōku kòpi útú úfí mívé sángú rĩ pi agá.

⁴ Kòpi útú mí rú'bá gá sī, mívé 'bá rĩ pi ã rú'bá gá sī, āzini mívé ũgalaku rĩ pi ã rú'bá gá sī.' ”

⁵ Úpí Múngú ní 'yozú Mósẽ ní kĩnĩ, “Í 'yo Ārónā ē inga ívé túré úsú Ƴĩ dī'bá dīdī Ējèpétō vé rĩ pi drìgè sī, Ƴĩ ì ní gaága rĩ pi drìgè sī, átápára rĩ pi drìgè sī, údrúkúdrú rĩ pi ē ìfũkí rí ayiú āngũ Ējèpétō vé rĩ agásĩ céré.”

⁶ Kúru Ārónā ní ívé túré ingazú úsúzá Ƴĩ Ējèpétō vé rĩ pi drìgè sī, údrúkúdrú rĩ pi ìfũkí gaá āngũ Ējèpétō vé rĩ agásĩ céré.

⁷ 'Bo újógú rĩ pi 'okí kpá ìvé ũkpō ũjōgū vé rĩ sū 'dĩri tĩnĩ, sē údrúkúdrú rĩ pi ìfũkí kpá āngũ Ējèpétō vé rĩ agá rá.

⁸ 'Bāgú rĩ ní Mósẽ pi zìzú ìmúzú Ārónā be, ìri ní 'yozú kòpi ní kĩnĩ, “Ìmi zìkí Úpí Múngú ri, ã dro rí údrúkúdrú rĩ pi mâ rú'bá gá sī, āzini mávé 'bá rĩ pi ã rú'bá gá sī rá. Ma 'bá ìmivé rĩ pi ọyú mu rọbọṅṅ zā Úpí Múngú ní rá.”

9 Mósē ní újázú 'bāgú rĩ ní kīnī, “Mí ĩpē sâ ni, ma ícò Múngú ri zì mí ní, mívé ũgalaku rĩ pi ní, āzini mívé 'bá rĩ pi ní rá, údrúkúdrú rĩ pi ícò āngũ rĩ ku rá, 'yéǵá yīī āmbúgú dīpi dīdī Náyīlī agá rĩ pi áwí adri nī.”

10 'Bāgú rĩ ní 'yozú kīnī, “Īmi ímúkí zīj má ní drū sī.” Mósē ní újázú 'bāgú rĩ ní kīnī, “Ma ícò mu zì mí ní rá, sū mí ní 'yoó rĩ tīnī, mī nī rí ámá 'yozú kīnī, múngú āzi adriipi sū Úpí Múngú 'bávé rĩ tīnī ni 'dāáyo.

11 Údrúkúdrú rĩ pi ĩmi ku rá, āzini kōpi mívé ũgalaku rĩ pi ku mívé 'bá rĩ pi be rá, 'yéǵá yīī āmbúgú dīpi dīdī agá rĩ pi áwí adri nī.”

12 Mósē pi Ārónā be, kōpi kâ 'bāgú rĩ kuú gí, Mósē ní Úpí Múngú ri zizú, ā dro rí údrúkúdrú ĩri ní ĩpēé 'bāgú rĩ drīgé rĩ 'dīisī rá.

13 Úpí Múngú yī Mósē vé zīngára rá, údrúkúdrú rĩ pi ũdrākí jó rĩ pi agásī, bóró rĩ pi agásī, āngũ rĩ pi agásī céré.

14 'Bá Ĕjēpētō vé rĩ pi ĩkūnākí údrúkúdrú ũdrā'bée rĩ pi kuú amuku rú, amuku rú, āngũ rĩ ngũ kú āní ũnjíkānyākānyā.

15 'Bo 'bāgú rĩ kâ ndree údrúkúdrú rĩ pi ũdrākí céré gí, ẹsī ni gō teéte, gā Mósē pi ve tā Ārónā be rĩ yīgá sī, sū Úpí Múngú ní ándúru 'yoó rĩ tīnī.

Ṭwōnyōkí mōnyúná ĩfūú

16 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í 'yo Ārónā ní, ē inga ívé túré, ā gbā fúrúndī nyōókú agá 'dīri āní, fúrúndī Ĕjēpētō agá rĩ gō 'i újá ufu céré mōnyúná rú.”

17 Kúru Mósē pi ní 'ozú Ārónā be sũ Úpí Múngú ní 'yoó ĩ ní rĩ tĩni. Ārónā kā fúrúndĩ rĩ gbāá, fúrúndĩ rĩ gō 'i újá ufuú kuú céré mōnyúná rú, mōnyúná rĩ pi gũkí 'bá rĩ pi drĩgé, āzini ānyāpá rĩ pi drĩgé. Fúrúndĩ āngũ Ējēpētō vé rĩ agá rĩ, gō 'i újá ufuú kuú céré mōnyúná rú.

18 'Bo újógú rĩ pi kâ kōdô ỹ'bĩĩ ìvé ũkpō ũjōgũ vé rĩ áyú mōnyúná rĩ pi ẽ ĩfũkí rí āní āmvé, kōpi ỹ'bĩkí tí. Mōnyúná rĩ pi áwíkí gũú kuú 'bá rĩ pi drĩgé, āzini ānyāpá rĩ pi drĩgé.

19 Újógú rĩ pi ní 'yozú 'bāgú rĩ ní kīnĩ, “Tā 'dĩri Múngú 'o nĩ.” 'Bo 'bāgú rĩ vé ẹsĩ áwí teéte, gā tā 'dĩri yigá sĩ, sũ Úpí Múngú ní ándúró 'yoó rĩ tĩni.

Ƴwōnyōkí únyúnú ǐfũú

20 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnĩ, “Drũ ỹ'bútĩ kũnĩkũnĩ, 'í kpu muú 'bāgú rĩ vúgá 'dāá, kādō lée muú yĩ gé 'dāá, 'í 'yo ĩri ní, 'Úpí Múngú kīnĩ, mí oyu mávé 'bá rĩ pi fũú nōósĩ rá, kōpi ā mukí rí ma ĩnjĩ bēnĩ.

21 Mí gā dō kōpi oyugá sĩ, ma únyúnú bĩtrĩká ĩpē ímú mí drĩgé, mívé ũgalaku rĩ pi drĩgé, āzini mívé 'bá rĩ pi drĩgé, kōpi úfí ĩmivé jó agásĩ céré. 'Bá Ējēpētō vé rĩ pi vé jó ā 'a ri ga céré ku únyúnú rú, āngũ kōpivé rĩ ga céré ku únyúnú rú.

22 “ ‘Bo ú 'dú 'dāri sĩ, únyúnú bĩtrĩká rĩ pi cakí mávé 'bá adri 'bá āngũ Gōsēnĩ vé rĩ agá rĩ pi vúgá 'dāá ku. Ma tā 'dĩri 'o 'dĩni, mí nĩ rí áamá 'yozú kīnĩ, ma Úpí Múngú 'i, ma ũkpō be āngũ nōri agá.

23 Ma mávé 'bá rĩ pi ãsámvú aco mívé 'bá rĩ pi be rá. Tã ãyãzú ãyãyã 'dĩri, ãri 'i 'o drũ sĩ.' "

24 Úpí Múngú ní tã rĩ 'ozú sũ 'í ní 'yoó rĩ tĩni. Ụnyúnyú bĩtrĩká pi ní ã tǒzú 'bãgú rĩ vé jó agá, ùgalaku rĩ pi vé jó agásĩ, ãngũ Ējèpétō vé rĩ ã 'a ga céré kuú ụnyúnyú rú, iza ãngũ Ējèpétō vé rĩ céré.

25 Kúru 'bãgú rĩ ní Mósē pi zizú ímúzá Ārónã be 'í vúgá nǒó, ãri ní 'yozú kǒpi ní kĩnĩ, "Ìmi mụkí rǒbǒṅṅǒ zãá Múngú ãmivé rĩ ní, 'bo ãmi zãkĩ ãngũ Ējèpétō vé rĩ agá nǒgó ùgǒgǒ."

26 'Bo Mósē ní újázú 'bãgú rĩ ní kĩnĩ, "Tã mí ní 'yoó 'dĩri adri múké ku. Rǒbǒṅṅǒ* 'bá ní lǛé zãá Úpí Múngú 'bávé rĩ ní rĩ pi, 'bá Ējèpétō vé rĩ pi 'bã ngũ ãnĩ ùnjĩ. Dǒ 'bá zãkĩ rǒbǒṅṅǒ 'bá Ējèpétō vé rĩ pi ní lǛé ku ni nǒgó, kǒpi ícókĩ nyo 'bã úvĩ ùdrãá írã sĩ ku?"

27 LǛ 'bã tukĩ ẹcĩ caá ú'dú na, mụzú ãngũ ã'wĩ cínyáfã rú rĩ gé 'dãá, 'bã zãkĩ rĩ rǒbǒṅṅǒ Úpí Múngú 'bávé rĩ ní, sũ ãri ní ẹziĩ 'bá ní rĩ tĩni."

28 'Bãgú rĩ ní 'yozú kĩnĩ, "Ma ãmi ọyụ mụzú rǒbǒṅṅǒ zã Úpí Múngú ãmivé rĩ ní ãngũ ã'wĩ cínyáfã rú rĩ gé 'dãlé rá, 'bo lǛ ãmi mụkĩ rárá rú ku. Nóni ãmi zĩkĩ má ní Múngú rĩ."

29 Mósē ní újázú 'bãgú rĩ ní kĩnĩ, "Má kãdǒ mi kuú, ma koro mụ Úpí Múngú rĩ zĩ, drũ sĩ, ụnyúnyú bĩtrĩká rĩ pi nga mụ rá. Kǒpi ãmi ku mívé ùgalaku rĩ pi be, mívé 'bá rĩ pi be rá. 'Bo lǛ

* **8:26 8:26 Rǒbǒṅṅǒ:** 'Bá Ējèpétō vé rĩ pi rĩ ãnyápá 'bá Īsèrélè vé rĩ pi ní rĩ zãá rǒbǒṅṅǒ rú rĩ pi ãnjĩ múngú rú.

mî ù'bã 'bâ mị ku, ãzini mî uga 'bâ ku, ádarú lē mî oyụ 'bâ mụú rḡbḡḡ zāá Úpí Múngú ní rá.”

³⁰ Mósē ní kúru 'bāgú rī kuzú 'dāgá, ĩri ní mụzú Úpí Múngú ri zizú,

³¹ Úpí Múngú 'o tã rī sũ Mósē ní zị rī tịni. Ụnyụnyụ rī pi ní ngazú füzú 'bāgú rī vé jó agásī, ĩrivé ũgalaku rī pi vé jó agásī, ĩrivé 'bá rī pi vé jó agásī. Ụnyụnyụ ace 'dālē ālunāni kuyé.

³² 'Bo 'bāgú rī vé ẹsị gḡ áwí teéte, gā 'bá rī pi oyugá sī.

9

Ịwḡnyḡkí ānyāpá rī pi ũdrāá

¹ Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í mụ 'bāgú Ĕjēpētō vé rī vúgá 'dāá, 'í 'yo ĩri ní, ‘Úpí Múngú Ĕbérē rī pi vé rī kīnī, “Mí oyụ mávé 'bá rī pi fūú nḡósī rá, kḡpi ā mụkí ma ĩnjīi.”

² Mí gā dḡ kḡpi oyugá sī,

³ Úpí Múngú ri drā ũnjí ĩpē mívé ānyāpá rī pi ú'dí ũdrā rá. Í'dózú mívé hūsánī, dḡngí, kámīlḡ, tị, kábīlḡ, ndrīi rī pi be, ĩri ú'dí ũdrā rá.

⁴ 'Bo Úpí Múngú ri 'bá Ĭsērélē vé rī pi vé ānyāpá gũ túngú, ĩri 'bá Ĕjēpētō vé rī pi vé rī gũ túngú, Ĭsērélē rī pi vé ānyāpá ā ũdrākí rí ĩndī ku.' ”

⁵ Úpí Múngú útú sâ tã 'dīri 'ozú rī gí, Úpí Múngú kīnī, 'i tã 'dīri 'o drḡ sī.

⁶ Kā caá drḡ 'díní, Úpí Múngú ní tã rī 'ozú sũ 'í ní 'yoó rī tịni. 'Bá Ĕjēpētō vé rī pi vé ānyāpá

ũdrákí céré. 'Bo 'bá Īsērélē vé rĩ pi vé rĩ ũdrā kuyé.

⁷ 'Bāgú rĩ ní āgō uruḵo pēzú mužú 'bá Īsērélē vé rĩ pi vé ānyāpá rĩ pi ndrezú, kōpi cakí įsú 'bá Īsērélē vé rĩ pi vé ānyāpá drā āluḵani kuyé. 'Bo kōpi kâ imụ ũlũú 'bāgú rĩ ní, 'bāgú rĩ vé ẹsị áwí nyo teéte, gā 'bá Īsērélē vé rĩ pi oyuḡá sī.

Ịwõnyõkí ụpịpịḡá 'bá rĩ pi ā rụ' 'bá ũ'bāá

⁸ Úpí Múngú ní 'yozú Mósē pi ní Ārónā be kīnī, “Īmi úmvúki úfúrágú ācī vūrā gá rĩ drị sī tré tré, Mósē ā yī úfúrágú rĩ urụ 'dāá, 'bāgú rĩ ā tē rí ndreé.

⁹ Úfúrágú rĩ 'i újá ufu fúrụndị rú, ĩri ayi āngũ Ĕjēpētō vé rĩ agásī céré, ĩri ufu ụpịpịḡá rú, ĩri 'bá Ĕjēpētō vé rĩ pi ā rụ' 'bá ũ'bā, ĩvé ānyāpá rĩ pi be, ụpịpịḡá rĩ pi ũfī ku āzó rú.”

¹⁰ Kúru kōpi ní úfúrágú ācī vūrā gá rĩ úmvúzú, kōpi ní 'dezú mužú 'bāgú rĩ vúgá 'dāá. Mósē ní úfúrágú rĩ yīzú urụ 'dāá, sē ụpịpịḡá ũ'bā 'bá Ĕjēpētō vé rĩ pi ā rụ' 'bá, ānyāpá rĩ pi be, ụpịpịḡá rĩ pi ũfīkí kú āzó rú.

¹¹ Újógú rĩ pi ícókí pá tuú Mósē ẹndrẹtị gé bā ku, ā'diātāsīyā ụpịpịḡá rĩ ní kōpi ā rụ' 'bá ũ'bāá kuú āzó rú, 'bá Ĕjēpētō vé rĩ pi be rĩ sī.

¹² 'Bo Úpí Múngú sē 'bāgú rĩ vé ẹsị áwí teéte, gā Mósē pi vé tā Ārónā be rĩ yịgá sī, sụ Úpí Múngú ní ándúrú 'yoó Mósē ní rĩ tịnị.

Ịwõnyõkí fī 'deé

¹³ Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Drụ sī ụ'bụtị kụnịkụnị, 'í kpu mužú 'bāgú rĩ vúgá

'dǎá, 'í 'yo ĩri ní, Úpí Múngú 'bá Ēbérē vé rĩ pi ní ríi ĩnjĩ rĩ kĩnĩ, 'Mí oyụ mávé 'bá rĩ pi fũú nǒsĩ rá, kǒpi ā mụkí rí ma ĩnjĩ.

14 Mí gǎ dǒ kǒpi oyugá sǐ, ma wǒnyókí ũnjí ĩpē mí drĩgé, mívé ũgalaku rĩ pi drĩgé, āzini 'bá mívé āngũ agá rĩ pi drĩgé, mĩ nĩ rí 'yozú kínĩ, 'bá āzi sũŭpi má tĩnĩ vũ drĩgé nǒgó 'dǎáyo.

15 Mǎ éśí ā lē té dǒ nĩ, ma mávé ũkpō lũ, ma té drǎ ĩwǒnyǒ mí ní, āzini mívé 'bá rĩ pi ní, ĩmi té ũdrǎ mívé 'bá rĩ pi be vũ drĩgé sǐ céré.

16 'Bo tā má ní mi kuzú adrizú ídri rú rĩ, mĩ nĩ rí mávé ũkpō áma ānĩ, mǎ rụ ā kụ rí ayíi mụzú vũ drĩgé sǐ céré.

17 'Bo mi drĩ ri pá tu títí 'bá mávé rĩ pi drĩgé, mí gǎ kǒpi oyugá sǐ.

18 Drụ sǐ sǎ nǒri tĩnĩ rĩ gé, ma fí ũkụ ni 'deépi Ējēpétō agá nǒgó kuyé ni sē 'de ũnjí ũnjí.

19 'Í sē tāimbí mívé ũgalaku rĩ pi ní, kǒpi ā mụkí ĩvé ānyǎpá rĩ pi íjĩ 'bá rĩ pi be ápǎlá ā ndúgé nǒo mbēlē, ā'diātāsīyǎ íjĩkí dǒ 'bá rĩ pi ānyǎpá rĩ pi be kuyé, fí ri ímú 'de, ĩri kǒpi gbǎ ũdrǎ rá!'

20 'Bǎgú rĩ vé ũgalaku rĩ pi ā ụrụkọ ā'yĩkí átángá Úpí Múngú ní 'yoó Mósē tị gé rĩ rá, koro kǒpi njukí mụy ĩvé túgěřĩ rĩ pi íjĩ ānyǎpá rĩ pi be ápǎlá ā ndúgé nǒo.

21 'Bo 'bá gǎ'bá tā Úpí Múngú ní 'yoó rĩ yìgá sǐ rĩ pi, kukí ĩvé túgěřĩ rĩ pi, ānyǎpá rĩ pi be kú āmvé 'dǎá.

22 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, "Mí ĩnga mívé túré suú ụrụ 'dǎá, fí ā 'de rí āngũ Ējēpétō vé rĩ agásĩ céré, fí rĩ ā gbǎ rí 'bá Ējēpétō

vé rĩ pi, ìvé ànyāpá rĩ pi be, ngá ọmvú agá rĩ pi be céré.”

23 Mósē kǎ ívé túré rĩ ingáá suú ọrụ 'dǎá, Úpí Múngú ní fí ìpèzú ùvi be, àngũ rĩ ga lókú ọrụ 'dǎá cǐmgbá ícázú vūgá nǒó. Úpí Múngú ìpè fí 'deé àngũ Èjèpétò vé rĩ agásí céré.

24 Fí rĩ 'de, àngũ rĩ ga lókúlókú. Ùlì vùpì ùkpò be 'dǎri, ìnógòsì ní vù drĩ àngũ Èjèpétò vé rĩ agá kuyé.

25 Fí 'deépi 'dǎri gbǎ 'bá Èjèpétò vé rĩ pi ànyāpá rĩ pi be ùnjí ùnjí, gbǎ kòpivé ngá ọmvú agá rĩ pi rúwí rúwí, gbǎ pètì rĩ pi ùṅòó vūgá.

26 Vūrǎ fí rĩ ní 'dezú kuyé rĩ 'yénǎ Gōsénì vé rĩ. Gōsénì ri vūrǎ 'bá Ìsèrélè vé rĩ pi ní adrizú rĩ.

27 'Bǎgú rĩ ní tì pèzú Mósē pi vú sǐ Ārónǎ be. Ìri ní 'yozú kòpi ní kǐnǐ, “Èndèpì á 'o ùnjí, tǎ Úpí Múngú vé rĩ ìri pìrì, ma 'bá mávé rĩ pi be, tǎ 'bá ní 'oó rĩ adri pìrì kuyé.

28 Ìmi zìkí Úpí Múngú ri, fí 'deépi ùvi be 'dǐri ã tu pá rá. Ma ìmi ọyù fū mụzú rá, ìmi gòkí adrií nǒgó dǐjì ku.”

29 Mósē ní újázú ìri ní kǐnǐ, “Má kǎdò fūú kùrú rĩ agá nǒósí, ma koro mụ Múngú ri mǎ drì ìrì sǐ, ma ìri zì, ùvi rĩ pá tu rá, fí rĩ vé 'dengará, ìri kpá pá tu rá. Mì kúru nǐ á má 'yozú kǐnǐ, vū nǒri èndèpì Úpí Múngú vé ni.

30 'Bo á nǐ rá, mì mívé ùgalaku rĩ pi be, ìmi rukí Úpí Múngú ri kuyé.”

31 Fí rĩ gbǎ ngá ì ní saása rĩ pi rúwí rúwí, ìsúzá ọrụkọ'bée ù'a be, ọrụkọ'bée zokí fū gí.

32 'Bo fí rĩ gbã ùndú rĩ pi kuyé, ã'diātāsīyã ùndú rĩ pi kakí vúlé rú.

33 Mósē ní kúru 'bāgú rĩ kuzú, ĩri ní 'dezú füzú kūrú rĩ agásī ãmvé, ĩri ní Úpí Múngú ri mǎzú drĭ ĩrĭ sī, ĩri ní Múngú ri zĭzú, ũvi rĩ vé gangará, āzini fí rĩ vé 'dengará ní pá tuzú, yĭĭgó rĩ ní ātĭzú.

34 'Bāgú rĩ kã ndreeé yĭĭgó rĩ vé 'dĭngará, fí rĩ vé 'dengará, āzini ũvi rĩ vé gangará tu pá gí, 'bāgú rĩ pi ívé ũgalaku rĩ pi be, kôpi gōkí 'deé rií ũnjĭkányã 'oó dĭĭ, kôpi ē ẹsĭ gō teéte.

35 'Bāgú rĩ gã 'bá Īsērélē vé rĩ pi oyuğá sī, sũ Úpí Múngú ní ándúru 'yoó Mósē ní rĩ tĭni.

10

Īwõnyõkí úmbí 'deé

1 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kĭnĭ, “Í gō muų 'bāgú rĩ vú 'dǎá, á 'o 'bāgú rĩ vé ẹsĭ teéte, ívé ũgalaku rĩ pi be gí, mâ 'o rí tã āyāzú āyāyã ni pi ãní kôpi āsámvú gé,

2 tã má ní 'oó āyāzú āyāyã 'bá Ējēpētō vé rĩ pi āsámvú gé kôpi ĩrĭñāzú 'dĭri, ĩmi ũlŭkí rí ú'dógú'dógú ni ĩmivé anjĭná rĩ pi ní, āzini kôpivé anjĭná rĩ pi ní, ĩmi nĭkí rí 'yozú kĭnĭ, ma Úpí Múngú 'i.”

3 Kúru Mósē pi ní 'dezú muųú Ārónã be 'bāgú rĩ vūgá 'dǎá, kôpi ní 'yozú 'bāgú rĩ ní kĭnĭ, “Úpí Múngú Ēbérē rĩ pi ní rií ĩnjĭĭ rĩ kĭnĭ, 'Ngá sēepi mĭ drĭ ní adrizú ũkpó ũkpó, mí ní ma ĩnjĭzú ku rĩ ã'di? Mí oyu 'bá mávé rĩ pi muų, kôpi ã muųkí rí ma ĩnjĭĭ bĕnĭ.

⁴ 'Í gã dō kōpi oyuḡá sī, 'í ndre múké! Drũ sī, ma úmbí ìpě mívé ãngũ agá.

⁵ Kōpi nyõókú rĩ ẽ drĩ ìmũlũ céré. Kōpi mívé ngá ẽ ìmbĩtã fí ní izaá kuyé rĩ nya ngá òmvũ agá rĩ pi be céré.

⁶ Kōpi ì tō ìmivé jó agásĩ, ùgalaku rĩ pi vé jó agásĩ, 'bá Èjèpétō vé rĩ pi vé jó agásĩ céré, úmbí ìmũpi 'deépi 'dĩri, ùku ni 'de drĩ ãngũ Èjèpétō vé rĩ agá 'díní kuyé, 'dózú lókí ìmi ẹ'bípi ì ní rizú adrizú ãngũ rĩ agá rĩ gé.' ” Kúru Mósē ní 'i újázú, ìri ní 'dezú mužú 'bāḡú rĩ ẹndrẹti gé 'dĩsĩ rá.

⁷ 'Bāḡú rĩ vé ùgalaku rĩ pi ní 'yozú 'bāḡú rĩ ní kĩnĩ, “Mí lě 'bā nyakí ìzāngã rĩ ágó 'dĩri drĩgé caá gbụ ngõtù? Mí oyu 'bá Ìsērélě vé rĩ pi mužú 'dĩsĩ rá, kōpi ã mužú rí ìvé Úpí Múngú ri ìnjĩ. Mí nĩ kuyé 'yozú kĩnĩ, Èjèpétō ábá gí?”

⁸ Kúru ùgalaku rĩ pi ní Mósē pi zizú Ārónã be ìḡōzú 'bāḡú rĩ vúgá nōlé, 'bāḡú rĩ ní 'yozú kōpi ní kĩnĩ, “Múké, ìmi ícò mu ìmivé Úpí Múngú ri ìnjĩ rá. 'Bo 'í lū má ní, ã'di pi mužú nĩ?”

⁹ Mósē ní újázú 'bāḡú rĩ ní kĩnĩ, “'Bā mužú 'bávé anjĩá rĩ pi be, 'bá ãká rú rĩ pi be, anjĩ ãḡō rĩ pi be, anjĩ ùkú rĩ pi be, kãbĩlō rĩ pi be, ndrĩi rĩ pi be, tí rĩ pi be, ã'diātāsīyã 'bā mužú ùmũ údé Úpí Múngú ri ìnjĩzú.”

¹⁰ 'Bāḡú rĩ ní 'yozú kĩnĩ, “Má oyu dō ìmi mužú ìmivé ùkú rĩ pi be, anjĩá rĩ pi be gí, Úpí Múngú ã adri ìmi be! Tã ìmi ní ríi ùsũ rĩ adri múké ku.

¹¹ Á lě ku ìmi ní mužú céré! Á lě 'yéná ãḡō rĩ pi ã mužú nĩ, kōpi ã mužú rí Úpí Múngú rĩ ìnjĩ sũ

mí ní zị́ rĩ tị̀nị.” Kúru 'bāgú rĩ ní Mósē pi drozú fūzú Ārónā be 'í andregá sī āmvé.

12 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Mí inga mívé túré suú āngū Ējēpétō vé rĩ drīgē 'dāá, úmbí ẽ ĩmūlū rí āngū rĩ, kōpi ā nyakí rí ngá ọmvú agá rĩ pi, āzini ngá ĩmbítā fí ní gbāá kuyé rĩ pi céré 'dīisī rá.”

13 Kúru Mósē ní ívé túré ingazú suzú āngū Ējēpétō vé rĩ drīgē 'dāá, Úpí Múngú ní ũlí ĩpēzú āngū rĩ agá ụtú ní ĩfūngára gálésīla, ũlí rĩ vị ụtú nǐǐ, ĩnị́nà be rá. Kā mụy caá ụ'bụ́tị́nà gá, ịsú ũlí rĩ ívị úmbí rĩ pi ịjị gí.

14 Úmbí rĩ 'de, ĩmūlū āngū Ējēpétō vé rĩ ẽ drī céré. Úmbí 'depi 'dāri, ụkụ ni 'de drī 'dáni kuyé, gō kpá 'deé dī́ ku.

15 Úmbí rĩ pi ĩmūlūkí āngū rĩ nị́ kuú gī. Kōpi nyakí ngá ẽ ĩmbítā fí rĩ ní gbāá kuyé ọmvú agásí rĩ pi, pẹ̀tị ũ'a rĩ pi be céré, ngá ọmvú agá rĩ pi, pẹ̀tị rĩ pi be, kōpi ẽ bị gō adrií 'dāáyo āngū Ējēpétō vé rĩ agá.

16 Koro 'bāgú rĩ ní Mósē pi zịzú ímúzú Ārónā be. Īri ní 'yozú kōpi ní kīnī, “Á 'o ũnjí Úpí Múngú ĩmivé rĩ ẹndrẹ̀tị gé, āzini ĩmi ẹndrẹ̀tị gé.

17 ĩmi trūkí ma mávé ũnjíkānyā agásí dī́, ĩmi zíkí má ní Úpí Múngú ĩmivé rĩ, ā 'du rí wōnyókí ũnjí nōri mà rụ'ba gá sī rá.”

18 Kúru Mósē ní 'bāgú rĩ kuzú, ĩri ní mụzú Úpí Múngú ri zịzú.

19 Úpí Múngú ní ũlí rĩ újázú, ũlí rĩ gō í'dó vị ụkpō be ụtú ní 'dengára gálésīla, gō úmbí rĩ pi vị

muzú Yï Tafu Ika* rĩ gé 'dǎá. Úmbí ace āluŋáni āngū Ējēpētō vé rĩ agá 'dǎá kuyé.

²⁰ 'Bo Úpí Múngú sē 'bāgú rĩ vé ẹsị gō teéte, gā 'bá Īsērélē vé rĩ pi oyugá sī.

Ịwōnyōkí āngū rĩ bī nị kuú cịcị

²¹ Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í su mí drị 'bū gé 'dǎá, āngū Ējēpētō vé rĩ ā bī rí nị kuú cịcị, † 'bá āzi ā ndre rí āngū ānị ku.”

²² Kúru Mósē ní 'í drị suzú 'bū gé 'dǎá, āngū rĩ ní bīzú nịzú cịcị, 'dụ caá ú'dụ na, āngū Ējēpētō vé rĩ agá sī céré.

²³ 'Bá āzi ndre ógúpị ā rụ' 'bá ku, 'bá āzi tu ẹcị ku. 'Bo vūrā 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní adrizú rĩ gé, āngū rĩ ụttúná rú.

²⁴ Kúru 'bāgú rĩ ní Mósē ri zịzú ímúzú 'í vúgá nōó, ĩri ní 'yozú kīnī, “Īmi mụkí Úpí Múngú ri ịnjị ịyí. Īmi ícọ mụ ĩmivé ūkú rĩ pi be, anjíná rĩ pi be rá, 'bo ĩmi kukí ĩmivé kǎbīlō rĩ pi, ndrị rĩ pi, tị rĩ pi be adrií nōgó.”

²⁵ 'Bo Mósē ní 'yozú kīnī, “Mí oyụ 'bá ní ānyāpá rĩ pi, 'bá jíkí rí zǎá 'bávé Úpí Múngú ní rōbōŋō rú.

²⁶ 'Bá 'bávé ānyāpá rĩ pi jị céré muzú ĩndī, 'bá ícókí āzi ni kuú vúlé ku. 'Bá urukọ' 'bée zā 'bávé Úpí Múngú ri ịnjịzú ānị, 'bo 'bá nīkí drī kuyé, 'bá ānyāpá ngōri zā Múngú ní rōbōŋō rú, cīmgbá 'bá ní cazú 'dǎlé rĩ gé.”

* **10:19 10:19** *Yï Tafu Ika*: Yï Tafu Ika 'dīri, ĩ kpá zị Yï Tafu Lómí be ni. † **10:21 10:21** *Āngū Ējēpētō vé rĩ ā nị rí kú cịcị*: Múngú sē ụttụ rĩ bī nị kuú cịcị, ā'diātāsīyā 'bá Ējēpētō vé rĩ pi ní ụttụ rĩ ịnjị ịvé múngú āzi rú rĩ sī.

27 'Bo Úpí Múngú sē 'bāgú rĩ vé ẹsị gō teete, 'bāgú rĩ gā kōpi ọyugá sī.

28 'Bāgú rĩ ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í dẹ mi má ẹndrẹti gé 'dīisī rá! Mí nī múké, lẹ mí gō índré má ẹndrẹti gé dīi ku! 'Í gō dō ímụ má vúgá nōo dīi, mi drā rá!”

29 Mósē ní újázú ịri ní kīnī, “Ịri múké, sụ mí ní 'yoó rĩ tịni, má ícọ índré mí ẹndrẹti gé dīi ku!”

11

Ịwõnyõkí anjị kâyú rĩ pi ùdrāá

1 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Á lẹ wõnyõkí āzi ùnjí ní ịpěé ālu 'bāgú rĩ drịgé, ívé 'bá Ẹjẹpétō agá rĩ pi be. Tā 'dīri ā vùdrị gé, 'bāgú rĩ ìmi ọyụ mụzú rá. Ịri ìmi dro fū āngū rĩ agásí rá.

2 'Í mụ lúú āgō Ịsērélẹ vé rĩ pi ní, āzini ùkú rĩ pi ní kīnī, kōpi ā mụkí ngá ị ní údé aya ọgú 'bá ọgúọgú ni pi sī, āzini dábū sī ni pi zịi 'bá adri 'bá ívé jó gārā gá rĩ pi vúgá.”

3 Úpí Múngú sē 'bá Ẹjẹpétō vé rĩ pi ịnjịkí 'bá Ịsērélẹ vé rĩ pi ịnjịnjị. Mósē ri Ẹjẹpétō gá 'dāá 'bá āmbúgú, 'bāgú rĩ vé ùgalaku rĩ pi 'bá Ẹjẹpétō vé rĩ pi be, ịnjịkí ịri ịnjịnjị.

4 Kúru Mósē ní 'yozú 'bāgú rĩ ní kīnī, “Úpí Múngú kīnī, 'Kādō mụjị caá ịnịná ágágá, ma ẹlị mụzú āngū Ẹjẹpétō vé rĩ agásí.

5 Anjị āgō 'bá Ẹjẹpétō vé rĩ pi ní tịi kâyú rĩ pi cére ímụ ùdrā rá, 'bāgú rĩ vé mvá kâyú ímụpi úrípi lúpá mālūngā vé rĩ drịgé rĩ í'dó drā nī, anjị

kāyú rĩ pi ũdrã cĩmgbá cazú tũgẽrĩ riĩpi ngá 'yiĩpi rĩ vé mvá ágó kāyú rĩ vúgá, āzini 'bá Ĕjěpétō vé rĩ pi vé ānyāpá rĩ pi vé anji āgō kāyú rĩ pi kpá céré ímú ũdrã rá.

⁶ Āngũ Ĕjěpétō vé rĩ agásĩ céré, 'bá rĩ pi ímú lűűlű ga, lűűlű ĩ ní ímú gaá 'dĩri, ũkų ni gakí drĩ āngũ Ĕjěpétō vé rĩ agá kuyé, 'bo lűűlű sű 'dĩri tĩnĩ ícókí gōó gaá dűi ku.

⁷ 'Bo 'bá Īsērélē vé rĩ pi āsámví gé 'dǎá, āngũ rĩ újĩ ku kírĩ, ũcógú ágbó 'bá āzi sĩ ku, dōku ágbó ānyāpá sĩ ku.' Kúru ĩmi ícó nĩ áamá 'yozú kĩnĩ, Úpĩ Múngú ri ẹsĩ múké 'bā 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní, ĩmi 'bá Ĕjěpétō vé rĩ pi, ĩri ĩmi ĩrĩñá rá.

⁸ Ũgalaku Ĕjěpétō vé rĩ pi ārěvú céré ímú kũmũcí ũtĩ má ẹndrẹtĩ gé, kọpi ma mã drĩ ĩrĩ sĩ, kọpi 'yo, mã jĩ mávé 'bá rĩ pi mužú. Tǎ 'dĩri ā vűdrĩ gé, ma kúru 'de mụ." Jĩkó ní 'deé Mósē agá rĩ sĩ, ĩri ní 'bǎgú rĩ kuzú, ĩri ní fűzú mužú āmvé.

⁹ Úpĩ Múngú 'yo ándúru Mósē ní kĩnĩ, "'Bǎgú rĩ ícó ĩmi yiĩ ku. Kúru ĩri sē ma tǎ āyāzú āyāyā ni pi 'o tré āngũ Ĕjěpétō vé rĩ agá."

¹⁰ Mósē pi Ārónǎ be 'okí tǎ āyāzú āyāyā 'dĩ'bée céré 'bǎgú rĩ ẹndrẹtĩ gé rá, 'bo Úpĩ Múngú sē 'bǎgú rĩ ẹsĩ gō teéte, lē 'bá Īsērélē vé rĩ pi oyuũ fűú ívé āngũ Ĕjěpétō vé rĩ agásĩ ku.

12

Múngú ẹlĩ 'bá Īsērélē vé rĩ pi vé jó tĩ gé sĩ

1 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē pi ní Āronā be Ējēpētō gá 'dālē kīnī,

2 “Mbāá nōri ĩri adri ĩmi ní mbāá ĩmi ní í'dózú ĩmivé ílí lāzú rī.

3 Mí áyú 'bá Īsērélē vé rī pi ní céré kīnī, ú'dú mụdrị mbāá nōri vé rī gé, 'bětị ālu ālu ẽ í'dú kābīlō mvá dōku ndrị mbaápi fōlō ni.

4 Dō 'bá rī pi vé kālāfe 'bětị 'dīgé rī mādāŋá, ícókí kābīlō rī nyaá deę céré ku, kōpi ā úmúkí ĩ 'bětị āzi ĩnyinaŋá ni be, kōpi ẽ ĩpēkí kābīlō ĩ ní ícó nyaá céré rá ni.

5 Ānyāpá ĩmi ní ĩpēé rī ā adri kābīlō ágó, dōku ndrị ágó adriipi ílí be ālu, rụ'bá be múké ni.

6 ĩmi ütēkí kōpi múké cĩmgbá cazú ú'dú mụdrị drị ni sụ mbāá 'dīri vé rī agá, kúru 'bětị ālu ālu Īsērélē vé rī pi ā úlíkí kābīlō rī pi ndrị rī pi be, ụtú rī ní 'dengára gá nyā rī gé 'dīgé.

7 Kōpi ẽ í'dúkí kābīlō rī vé ārí, dōku ndrị rī vé ārí ūbēé jó kōpi ní ngá nyazú rī vé kēětị ẽ ẹrife ĩrị 'dī'bée ā rụ'bá gá sī, āzini ụrụ rī ā rụ'bá gá.

8 ĩnina ālu ālu 'dāri sī, kōpi ā úzókí kābīlō rī vé zāá, dōku ndrị rī vé zāá úzózō, ā nyakí pánga ĩ ní á'dí ākúfị ākó ni sī, tịbị nị draápi dradra ni sī.

9 Ā nyakí zāá rī ụbūrụ ku, dōku ā á'díkí á'dí ā'di ku. Ā úzókí céré úzózō, drị ni pi, pá ni pi, fí ni pi, úgú ni pi be céré ā úzókí úzózō.

10 Ā kukí zāá rī ẽ ĩmbítā caá drị ụ'bútina gá ku. Zāá rī ẽ ĩmbítā ace dō rá, ā zākí veé 'dīsī rá.

11 ĩmi kādō rií ínyá rī nyaá, ĩmi trakí ĩmivé bōngó akoó rụkụ rī pi úsú ĩmivé gō rụ'bá gá, ĩmi úsúkí mōrōkú ĩmi pá gá, ĩmi í'dúkí ĩmivé

túré ruú kuú ĩmi dríge. ĩmi nyakí ínyá rĩ mbêlê mbêlê, Ụ'dú 'dĩri Ụpí Múngú ní Ẹlìzú Jó rĩ pi tị gé sĩ rĩ.

12 “Ịnị́nà ̃lu ̃lu 'dāri sī, ma ímú ẹlì trāá āngū Ẹjēpētō vé rĩ agāsī, ma 'bá Ẹjēpētō vé rĩ pi vé anjì āgō tìlẹ k̃yú rĩ pi ú'dí ̃nyāpá āgō k̃yú rĩ pi be cére, ma múngú Ẹjēpētō vé rĩ pi ịrīnā rá, ̃diātāsīyā ma Ụpí Múngú 'i.

13 ̃rì ĩmi ní ũbēé k̃ẹtị ẹr̃ife gá sĩ rĩ pi, ịri lū 'yozú k̃nī, jó ĩmi ní rizú adrízú rĩ pi 'dī. Má k̃ādō ̃rì ĩmi ní ũbēé rĩ ndreé, ma ẹlì ĩmi dríge sī. Má k̃ādō 'bá Ẹjēpētō vé rĩ pi vé anjì āgō k̃yú rĩ pi ú'dí, má ícó ĩmivé anjì āgō ú'dí ku.

14 “Ụ'dú 'dĩri lē ĩmi 'bākí t̃ā ni kú ĩmi dríge, ílì ̃lu ̃lu, lē úyú ĩmivé rĩ pi ̃ ríkí ụm̃ 'dĩri nyaá Ụpí Múngú ri ịnj̃zú.

15 Ụ'dú ẹz̃r̃r̃, lē ĩmi nyakí pánga ĩ ní á'dílẹ ̃kúf̃i ̃kó ni áyu. Ụ'dú ẹz̃r̃r̃ 'dī'bée vé í'dóngará gá, lē ĩmi u'dukí ̃kúf̃i ĩmivé jó agá rĩ pi cére ̃m̃vé, 'bá pánga ̃kúf̃i be ni nyaápi ̃k̃ā ú'dú ẹz̃r̃r̃ 'dĩri agá rĩ, ĩ ịri gū 'bá Ịs̃er̃elē vé rĩ pi ̃sám̃vú gé sĩ ̃m̃vé.

16 Ụ'dú ̃lu rĩ gé, lē ĩmi úmúkí ĩmi tr̃ú Múngú ri ịnj̃j̃, ̃zini ú'dú ẹz̃r̃r̃ rĩ gé, lē ĩmi úmúkí ĩmi tr̃ú Ụpí Múngú ri ịnj̃j̃. Ụ'dú ịr̃r̃ 'dī'bée agá, lē 'bá ̃zi ̃ñga ẹz̃r̃r̃ ku. Ngá ĩmi ní ícó 'oó rá rĩ, 'yéná ĩmi ínyá á'dí áyu.

17 “Ĩmi údékí ụm̃, ĩmi á'díkí pánga ̃kúf̃i ̃kó ni ĩmi nyakí, ĩmi ígákí rí ú'dú má ní ĩmi ịj̃j̃zú ịf̃uzú āngū Ẹjēpētō vé rĩ agāsī 'dāri ̃nī. Ụm̃ 'dĩri ĩmi nyakí ịri m̃uzú ílì ̃lu ̃lu vú sĩ cére.

18 Mbãá ílí rĩ ní í'dózú rĩ vé ú'dú kãdõ caá mụdrí drĩ ni sụ rĩ vé ùndréná gá, ìmi nyakí pánga á'dílé ãkúfí ãkó ni cĩngbá cazú ú'dú pũkú ìrĩ drĩ ni ãlu vé ùndréná gá.

19 Ú'dú ézĩrĩ 'dĩri agá, lě ẽ ìsúkí ãkúfí jó ìmivé rĩ pi agásĩ ku. 'Bá pánga ãkúfí be ni nyaápi ú'dú ézĩrĩ 'dĩri agá ãkã rĩ, dõ ìri Ìsèrélégú yã dõku jãkã yã, ì ìri gũ 'bá Ìsèrélě vé rĩ pi ãsámvú gé sĩ ãmvé.

20 Vürã céré ìmi ní adrizú rĩ pi gé sĩ, ú'dú ézĩrĩ 'dĩri agá, 'bá ãzi ã nya ngá ãkúfí be ni ku, ã nyakí pánga á'dílé ãkúfí ãkó ni áyu."

Mósē ũlũ tã Múngú ní ímbá 'í ní rĩ 'bá Ìsèrélě vé rĩ pi ní

21 Kúru Mósē ní 'bá ambugu Ìsèrélě vé rĩ pi zizú ímúzú 'í vúgá nõó, ìri ní 'yozú kòpi ní kĩnĩ, "Lě 'bětĩ ãlu ãlu ẽ ìpě ãnyãpá ì ní lěé ulí Ú'dú Múngú ní Ełizú Jó rĩ pi tị gé sĩ rĩ.

22 Ìmi 'bãkí kãbĩlõ rĩ pi vé ãrí, dõku ndrĩ rĩ pi vé ãrí raá ìgãjá agá, ìmi í'dúkí ìbìbì, ìmi sukí ãrí rĩ agá 'dãá, ìmi ùbèkí ãrí rĩ kẹtị ẽ ẹrife ìrĩ 'dĩ'bée ã rụ'bá gá sĩ, ãzini ụrụ rĩ ã rụ'bá gá. 'Bá ãzi ẽ ìfũ ívé jó agásĩ ãmvé ku cĩngbá ù'bùtịná gá.

23 Úpí Múngú kãdõ ẹlị mụú ãngũ Ẹjẹpétõ vé rĩ agásĩ, rií 'bá Ẹjẹpétõ vé rĩ pi ú'dí, ìri ãrí ìmi ní ùbèé kẹtị ẹrife ụrụ rĩ ã rụ'bá gá, ãzini ẹrife ìrĩ 'dĩ'bée ã rụ'bá gá rĩ ndre. Mālāyíkã Múngú ní ímụ ìpéé ãngũ ú'dípí rĩ ícó fíí ìmivé jó agá ìmivé anjì ãgõ kãyú rĩ pi ú'dí ku.

24 “Tã má ní ùlũú ìmi ní 'dĩri, lě ìmi 'dukí tã ni ngaá mužú nyonyo, í'dózú ìmi vúgá, cazú ìmivé úyú rĩ pi vúgá.

25 Ìmi kádō caá āngũ Úpí Múngú ní ẹziì, ìri ní lěé sěé ìmi ní rĩ gé 'dãá, lě ìmi rikí ùmũ rĩ vé tã 'oó mužú dđi dđi.

26 Anji ìmivé rĩ pi zìkí dō ìmi kìnĩ, ‘Ụmũ 'bá ní rii 'oó nōri vé ífífi ã'di?’

27 Ìmi ùlũkí kọpi ní 'dĩni, “Bá ri ùmũ Ụ'dú Múngú ní Ełizú Jó rĩ pi tị gé sĩ rĩ vé rĩ nya Úpí ri ìnjĩzú, Úpí Múngú kã rii 'bá Ĕjẹpétō vé rĩ pi ú'di, ẹli 'bá Ìsěrelě vé adri'bá Ĕjẹpétō agá rĩ pi vé jó drĩgé sĩ, úló 'bá āzi ã rụ'bá ālunani kuyé.” ’ ‘Bá rĩ pi kã tã Mósē ní ùlũú rĩ yiì, kọpi ní drĩ sịzú Múngú ri ìnjĩzú.

28 'Bá Ìsěrelě vé rĩ pi 'dukí tã rĩ ngaá sù Úpí Múngú ní ẹziì Mósē pi ní Ārónã be rĩ tịni.

Anji kãyú rĩ pi vé ùdrāngará

29 Kã adrii ìnịná ágágá, Úpí Múngú ní 'bá Ĕjẹpétō vé rĩ pi vé anji āgō kãyú rĩ pi ú'dizú, í'dó 'bāgú mālũngā ruųpi rĩ vé mvá ágó kãyú rĩ 'dđi drāá, ú'dđi anji āgō kãyú rĩ pi cĩngbá cazú 'bá ì ní 'yíi kuú 'bú agá rĩ vé mvá ágó kãyú rĩ vúgá, āzini ú'dđi ānyāpá rĩ pi vé anji tìlẹ kãyú rĩ pi ùdrāá céré.

30 Ìnịná 'dãri sĩ, 'bāgú rĩ ívé ùgalaku rĩ pi be, 'bá Ĕjẹpétō vé rĩ pi be arukí ú'dú gélésĩ, kọpi ní í'dózú lűűlű gazú āngũ Ĕjẹpétō vé rĩ agá 'dãá, ã'diātāsīyā 'bẹtị āzi āvũ ní drāá 'a ni gé kuyé ni 'dāáyo.

'Bá Īsērélē vé rĩ pi vé fũngará Ējēpétō agásĩ rĩ

31 Įnįná 'dāri sī, 'bāgú rĩ ní Mósē pi zizú Ārónā be ímųzú 'í vúgá nōó, ĩri ní 'yozú kīnī, "Īmi ĩmivé 'bá ĩsērélē vé rĩ pi be, ĩmi ngakí fűú mávé 'bá rĩ pi āsámvú gé sī 'dűisī rá, ĩmi mųkí ĩmivé Úpí Mųngú ĩmi ní tā ni zį má tį gé rĩ įnįį.

32 Īmi 'dukí ĩmivé kābīlō, ndrįį, tį rĩ pi be céré mųzú ĩndī. 'Bo ĩmi kukí má ní tākiri ũgbále."

33 'Bá Ējēpétō vé rĩ pi ní 'yozú 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní kīnī, "Īmi fűkí 'bávé āngū agásĩ mbēlē mbēlē, ĩmi fűkí dō kuyé, 'bā céré ũdrā rá."

34 Kúru 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní fűndru ĩ ní usaá yį sī, ĩ ní drī ākųfį yį 'a ni gé kuyé ni 'dűzú ũdāzú lāálā rĩ pi agásĩ, kōpi ní lāálā rĩ pi úmbézú bōngó sī, kōpi ní u'duzú 'bāzú ĩ kįdį gé, kōpi ní 'dezú mųzú.

35 'Bá Īsērélē vé rĩ pi 'dukí tā rĩ ngaá sű Mósē ní ũlűú ĩ ní rĩ tįnį, kōpi zįkí ngá ĩ ní údé dábű sī ni pi, aya ógų' 'bá ógųōgų sī ni pi, bōngó ũnyī be ni pi be 'bá Ējēpétō vé rĩ pi vúgá.

36 Úpí Mųngú sē 'bá Ējēpétō vé rĩ pi 'bākí ęsį mųké 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní, kōpi sēkí ngá 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní zį rĩ pi rá, sā kōpi ní fűzú Ējēpétō agásĩ rĩ gé, kōpi 'dukí ā' 'bú Ējēpétō vé rĩ pi mųzú ĩndī.

37 Įnįná 'dāri sī, 'bá Īsērélē vé rĩ pi 'dókí ęcį tuú kűrű Rāmāsésē vé rĩ gé, cįmgbá cazú kűrű Sōkótō vé rĩ gé. 'Bá mų' 'bá rĩ pi élifű műdűrűlű áziyá (600,000), 'dī' 'bée céré āgō, 'bo lākí ũkú rĩ pi anįnįá rĩ pi be kuyé.

38 'Bá ɯɾukɔ kárakará 'dekí muɟ 'bá Īsērélē vé rī pi vúgá sī ĩndī. Tī, ndrīí, āzini kābīlō kárakará 'dekí muɟú ĩndī.

39 Kɔpi ní fúndru ĩ ní usaá yīí sī ākúfī ākó ĩ ní ijī Ējēpétō gálésī rī 'bāzú á'dízú pánga rú. Ā'diātāsīyā ídrókí kɔpi ĩfūú āngū Ējēpétō vé rī agá 'dāásī, kɔpi ĩsúkí sá ĩnyá á'dízú ni kuyé.

40 'Bá Īsērélē vé rī pi adrikí Ējēpétō agá 'dālē caá ílí mūdūrūlū sɟ pūkú na (430).

41 Ílí mūdūrūlū sɟ pūkú na (430) 'dīri vé ũdū gé, Úpí Múngú vé 'bá Īsērélē vé rī pi ní fūzú āngū Ējēpétō vé rī agásī úyú ĩvé rī vú sī.

42 ĩnīná 'dāri sī, Úpí Múngú 'bā mī kɔpi ndrezú, ijī kɔpi ĩfūú āngū Ējēpétō vé rī agásī rá. Ílí ālu ālu, lē 'bá Īsērélē vé rī pi ē ígákí ĩnīná 'dāri vé tā, kɔpi ā rikí Úpí Múngú ri ĩnjīí úyú ĩvé rī pi be.

Ū'dú Múngú ní Ẹlízú Jó rī pi tị gé sī rī vé tā

43 Úpí Múngú ní 'yozú Mósē pi ní Ārónā be kīnī, "Tāimbí Ū'dú Múngú ní Ẹlízú Jó rī pi tị gé sī rī pi 'dī:

"Lē jākāgú ā nya ũmū rī ku.

44 Túgērī mí ní jeé, mí ní ágélé ni ē tị lịí gí rī, ĩri ícó ũmū 'dīri nya rá.

45 Ūmú ímúpi adriípi mívé āngá, āzini 'bá riípi ẹzị ngaápi mí ní, mí ní rií ũfēfē rī, ā nya ũmū rī ku.

46 "'Bá Īsērélē vé rī pi ā nyakí zāá ũmū vé rī jó agá 'dāá ũgōgō. Ā jíkí zāá rī fūú āmvé ku. Ā nōkí zāá rī vé fā āluṅani ku.

47 Lě 'bá Īsērélě vé rĩ pi ārěvú céré ã nyakí ũmũ ú'dú 'dāri ĩnjĩzú ānĩ.

48 “Jākāgú riipi adriipi ĩmi āsámvú gé, lěepi ũmũ Ū'dú Úpí Múngú ní Ēlizú Jó rĩ pi tị gé sĩ rĩ nyaápi rĩ, lě ã úlĩ anji āgõ adri'ba ívé āngá rĩ pi vé ágélé ě tị rá. Kúru kōpi ícọ ũmũ rĩ nya rá, sũ 'bá Īsērélě vé ni tịni. 'Bá ágó ĩ ní ágélé ni ě tị lị kuyé rĩ, ã nya ku.

49 Tāĩmbị ālu ālu ĩ ní rizú ágélé ě tị lizú 'dĩri, ĩri 'i nga 'bá Īsērélě vé rĩ pi ní āzini jākā adri'ba ĩmi āsámvú gé rĩ pi be céré.”

50 Īsērélě rĩ pi ārěvú céré 'duki tā Úpí Múngú ní ezi Mósē pi ní Ārónā be rĩ ngaá rá.

51 Ū'dú ālu ālu 'dāri sĩ, Úpí Múngú ijị 'bá Īsērélě vé rĩ pi ĩfũú āngũ Ējěpětō vé rĩ agásĩ āmvé úyú ívé rĩ vú sĩ.

13

Múngú gũ anji āgõ káyú rĩ pi 'í ní

1 Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnĩ,

2 “Í gũ 'bá Īsērélě vé rĩ pi vé anji āgõ káyú rĩ pi adrii túngú. Ānji Īsērélě vé ĩ ní tị káyú rĩ pi, ānyāpá ĩ ní tị káyú rĩ pi be, kōpi mávé ni.”

3 Kúru Mósē ní 'yozú 'bá Īsērélě vé rĩ pi ní kīnĩ, “Lě ĩmi ígákí ú'dú ĩmi ní ĩfũzú Ējěpětō agásĩ, ĩmi ní ĩzāngā nyazú túgērĩ rú 'dāri, ã'diātāsīyā Úpí Múngú ijị ĩmi ĩfũú ũkpō ívé rĩ sĩ nĩ. 'Bá āzi ã nya pánga ĩ ní á'dí ākúfị sĩ ni ku.

4 Lẽ ìmi ígákí ụ'dụ ìmi ní ìfũzú àngũ Èjèpétò vé rĩ agásĩ mbáá Àbìbụ* agá rĩ vé tã.

5 Úpí Múngú ẹzị ìmi ẹ'bípìì ní àngũ 'bá Kánánà vé rĩ pí vé rĩ, Hífì rĩ pí vé rĩ, Àmórà rĩ pí vé rĩ, Hívì rĩ pí vé rĩ, àzini Jèbúsì rĩ pí vé rĩ, sē ìmi ní, àngũ 'dàri múké, lé be, àzini ọnyụ be. Ìmi cakí dō àngũ 'dàri agá gí, ílì àlu àlu, mbáá Àbìbụ vé rĩ gé, lē ìmi údékí ụmụ, ìmi nyakí ụ'dụ ìmi ní ìfũzú àngũ Èjèpétò vé rĩ agásĩ 'dàri ígázú àní.

6 Lẽ ìmi nyakí pánga ì ní á'dí àkúfì àkó ni caá ụ'dụ ézìrì, ca dō ụ'dụ ézìrì gí, lē ìmi údékí ụmụ Úpí Múngú ri ìnjìzú.

7 Ụ'dụ ézìrì 'dìri agá, lē ìmi nyakí pánga ì ní á'dí àkúfì àkó ni, lē àkúfì à adri ìmivé jó agá ku, àngũ ìmi ní adrizú rĩ agásĩ cére, àkúfì à adri ku.

8 Ụ'dụ ézìrì 'dìri agá, lē 'bètì àlu àlu à ùlũ anjì ívé rĩ pí ní 'dínì, 'Ma ri tã 'dìri 'o 'dínì, à'diātāsīyā tã Úpí Múngú ní 'oó má ní, ìri ní ma ìjì ìfũú Èjèpétò agásĩ àmvé rĩ sī.'

9 Ụmụ nōri adri sụ ngá ì ní 'yí dríge rĩ tịnì, dōku ngá ì ní 'báá ẹndrẹtì gé rĩ tịnì, ìmi ígákí rí tã Múngú ní ẹzìjì ìmi ní rĩ àní, ìmi ùlũkí rí ìmivé anjìná rĩ pí ní. Ìmi ndrekí drì ká, Úpí Múngú ìjì ìmi ìfũú àngũ Èjèpétò vé rĩ agásĩ ùkpō ívé rĩ sī nĩ.

10 Ílì àlu àlu, ìmi údékí ụmụ rií nyaá ụ'dụ 'dìri gé.

* **13:4 13:4 Mbáá Àbìbụ:** Mbáá Àbìbụ í'dó 'i Gbara vé útútú gé, cazú Ìrìbìlì vé útútú gé. Mbáá 'dìri ílì rĩ vé í'dóngára, à'diātāsīyā 'bá Ìsèrélé vé rĩ pí ìfũkí àngũ Èjèpétò vé rĩ agásĩ mbáá 'dìri agá.

11 “Úpí Múngú ri ímú ãngũ 'bá Kānānā vé rĩ pi ní adrízú rĩ sē ĩmi ní, sũ ĩri ní ẹziṣi ĩmi ní, āzini ĩmi ẹ'bipiji ní rĩ tĩni. ĩmi kádō caá ãngũ rĩ agá 'dǎá,

12 ĩmi gũkí anji ãgō kāyú rĩ pi, ãnyāpá ãgō kāyú rĩ pi be céré sēé Úpí Múngú ní.

13 'Bá ālu ālu ā újá ívé dōngí ágó kāyú rĩ ívé kǎbĩlō mvá ágó rú ni sī, dōngí rĩ ẹ drĩ jezú āní. 'Bo újá dō dōngí rĩ kuyé, ā pi umbe ni ṅóó rá. Lē 'bá ālu ālu ā je ívé mvá ágó kāyú rĩ ẹ drĩ jeje.

14 “Úmvúlésí anji ĩmivé rĩ pi zíkí dō ĩmi, ‘Tā ĩ ní rizú anji ãgō kāyú rĩ pi ẹ drĩ jezú rĩ vé ífífí ā'di?’ ĩmi 'yokí kōpi ní kīnī, ‘Úpí Múngú ijí 'bá ĩfũú ãngũ Ējēpétō vé 'bá ní adrízú āní túgērĩ rú rĩ agásí ũkpō ívé rĩ sī.

15 Ọtú 'bágú Ējēpétō vé rĩ kǎ gǎá 'bá ọyugá sī, Úpí Múngú ú'di 'bá Ējēpétō vé rĩ pi vé anji ãgō kāyú rĩ pi, ãnyāpá ãgō kāyú rĩ pi be ũdrǎá rá. Sē 'bá ní rizú ãnyāpá ãgō kāyú rĩ pi sēzú zǎzú Úpí Múngú ní rōbōṅṅó rú 'bávé anji ãgō kāyú rĩ pi ẹ drĩ jezú kǎbĩlō mvá sī āní.’

16 Tā ĩ ní rizú anji ãgō kāyú rĩ pi ẹ drĩ jezú rĩ adri sũ ngá ĩ ní 'yĩ drígé rĩ tĩni, dōku ngá ĩ ní 'yĩ ẹndrẹti gé rĩ tĩni, ĩmi ígákí rí tā Úpí Múngú ní 'bá ijǎzú ĩfũzú ãngũ Ējēpétō vé rĩ agásí ívé ũkpō sī rĩ āní.”

Īsērélē rĩ pi zokí yĩ tafu rĩ agásí

17 'Bágú Ējēpétō vé rĩ kǎ 'bá Īsērélē vé rĩ pi ọyúú mužú, Múngú ko kōpi ẹ drĩ mužú létí mužúpi ãngũ Félēsétē vé rĩ gé sī kuyé, létí rĩ ẹ ẹlì dō ẹlì ẹlì drǎáásiyǎ. Múngú kīnī, “Kōpi fikí dō

ẹ'dị agá, kọpi ìvé úmí újá gōzú àní vùlé Èjèpétō gá ũzi.”

18 'Bo Múngú ko kọpi ẹ drị mụzú lẹti 'i ánapi trāá àngū ã'wí cínýáfā rú rī gélésíla, Yíí Tafu Ika rī gélé rú. 'Bá Ìsèrélē vé rī pi fūkí àngū Èjèpétō vé rī agásí sù 'bá mụ'bá ẹ'dị 'dị'bá rī pi tịni.

19 Mósē ká ìfūú Èjèpétō agásí, 'dụ fā Yōsépā vé rī mụzú ìndī, ã'diātāsīyā Yōsépā ẹzi ọtú 'bá Ìsèrélē vé rī pi ní kīnī, “Á nī rá Múngú ri úmvúlésí ìmú ìmi ìzā ko rá, kúru ìmi kádō fūú mụzú, ìmi jìkí mávè fā mụzú ìndī.”

20 'Bá Ìsèrélē vé rī pi ká kūrú Sōkótō vé rī kuú, kọpi mụkí mōrōgó 'beé kūrú Ètāmā vé rī gé, ìnyiná àngū ã'wí cínýáfā rú rī gé.

21 Kádō adrii ùtúná sī, Úpí Múngú ri ìrìbítì sē àsō kọpi ẹndrẹti gé ri kọpi ẹ drị ko mụzú. Kádō kpá adrii ìníná sī, ìri sē àcí ri ñi kọpi ẹndrẹti gé, kọpi ã ndrekí rí àngū àní ìníná rī sī, kọpi ã tuki rí ẹcì ùtúná sī, dōku ìníná sī.

22 Ìrìbítì rī ri 'bá Ìsèrélē vé rī pi ẹ drị koó mụzú ùtúná rī sī, àzini àcí àsōopi rī, ri kọpi ẹ drị koó mụzú ìníná rī sī.

14

1 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī,

2 “Í 'yo 'bá Ìsèrélē vé rī pi ní, kọpi ã újaki ì gōó mụú mōrōgó rī 'beé kūrú Pí Hāhīrótā vé rī gé, Mīgōdólā pi vé àsámvú yíí tafu ika rī be rī gé. Kọpi ã 'bekí mōrōgó rī yíí tafu ika rī ã gārā gá, ìnyiná kūrú Bālā Zéfónā vé rī ã gārā gá.

3 'Bāgú Ējēpētō vé rĩ ímú ỳsũ, ĩri 'yo, 'Bá Īsērélē vé rĩ pi ndākí létì tí, kòpi ri ájá āngũ ā'wí cínýáfā rú rĩ agá 'dĩí'dĩ.'

4 Ma sē 'bāgú rĩ vé ẹsì ri tete, ĩri gō ĩmi vùdrĩ dro, 'bo ma 'bāgú rĩ ndē ívé āngáráwá rĩ pi be rá. Tā má ní ímúzú kòpi ndēzú rĩ, ĩri sē 'bá rĩ pi céré ímú ma íngú āní rá. 'Bá Ējēpētō vé rĩ pi ímú nĩ 'yozú kínĩ, ádarú ma Úpí Múngú 'i." Kúru 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní mōrōgó 'bezú vūrā Úpí Múngú ní lūú ĩ ní rĩ gé.

5 'Bāgú Ējēpētō vé rĩ kǎ yì kínĩ 'bá Īsērélē vé rĩ pi ápákí mužú gí, 'bāgú rĩ ívé ũgalaku rĩ pi be, kòpi ní ívé yìkì újázú 'yozú kínĩ, "Ī ndrekí drĩ tā 'bá ní 'oó 'dĩri ká, 'bá kukí 'bá 'dĩ'bée ápá rá āsĩ? Kòpi gōkí 'bá ní ẹzì ngaá dĩ ku!"

6 Kúru 'bāgú rĩ útú ívé ārābíyā ĩ ní rií useé hūsání* sĩ rĩ kú ịnógósì, 'dụ ívé āngáráwá rĩ pi mužú ĩndĩ.

7 'Dụ ārābíyā múké múké ĩ ní rií useé hūsání sĩ rĩ pi mūdūrũlũ ázìyá, 'dụ kpá ārābíyā ĩ ní rií useé hūsání sĩ Ējēpētō agá 'dǎá rĩ pi, ũ'bǎ ũgalaku rĩ pi adrií drĩkoma rú ārābíyā ĩ ní rií useé hūsání sĩ rĩ pi drĩgé sĩ ālu ālu céré.

8 Úpí Múngú sē 'bāgú Ējēpētō vé rĩ ẹ ẹsì teete, ā dro rí 'bá Īsērélē vé ri'bá ápá'bá mužú'ũrĩ ākó 'dĩ'bée ā vùdrĩ mužú.

9 'Bá Ējēpētō vé rĩ pi, āngáráwá 'bāgú rĩ vé rĩ pi, 'bá únjú'bá hūsání sĩ rĩ pi, āzini únjú'bá ārābíyā ĩ ní useé hūsání sĩ rĩ pi be rikí 'bá Īsērélē

* **14:6 14:6 Hūsání:** Hūsání ri ānyāpá ọngú njuúpi ambamba ni, ĩ ri ārābíyā ẹ'dì 'dìzú rĩ use āní.

vé rĩ pi ã vüdrĩ droó mužú, kôpi cakí mužú Īsērélē rĩ pi řsú vürã kôpi ní mužú adrízú rĩ gé yĩ tafu ika rĩ ã gārã gá ĩnyinã Pĩ Hãhĩrótã gá, ĩnyinã kũrũ Bãlã Zěfónã vé rĩ ã gārã gá.

10 'Bá Īsērélē vé rĩ pi kã ndreé 'bãgú rĩ ri ímũ ívé 'bá Ĕjěpétō vé rĩ pi be ĩ vúgálé rú, ũřĩ ímvũ kôpi ambamba, kôpi ní útrézú Úpí Múngú ęndreřĩ gé, Múngú ã ko ĩ ĩzã.

11 Kôpi ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, “Mí íjĩ 'bã ũdrãã ängũ ã'wí cínyáfã rú rĩ gé nōgó ã'di ã tã sĩ? Ĕjěpétō agá 'dãã, nyõõkũ ävũ řizú ni 'dãáyo? 'Í 'o mi ngóni ngóni 'bã íjĩzú ĩřüzú Ĕjěpétō agásĩ ämvé?

12 'Bá 'yokí mí ní ándúřú Ĕjěpétō gá 'dãlé rá, 'bá kĩnĩ, 'Mí ku 'bã adrikí 'bá Ĕjěpétō vé rĩ pi ní túgęřĩ rú, řĩ ęzi ngáã kôpi ní.' 'Bávė adringará túgęřĩ rú Ĕjěpétō gá 'dãlé rĩ múké, ndě 'bá ní ímũzú ũdrãzú ängũ ã'wí cínyáfã rú rĩ agá nōgó rĩ.”

13 Mósē ní újázú 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní kĩnĩ, “Īmi 'okí ũřĩ sĩ ku! Īmi úmbékí ęřĩ, ĩmi ändrũ tã Úpí Múngú ní ĩmi pazú rĩ ndre rá, 'bá Ĕjěpétō vé ĩmi ní ndreé ímũ' 'bá 'dĩ'bée, ĩmi gōkĩ kôpi ndreé đĩ ku.

14 Úpí Múngú ri ĩmi ní ũmbã rĩ řũ nĩ, lě ĩmi adrikí mãdã.”

15 Kúřú Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, “Ngá mí ní řizú mi ĩmãmãlãzú mã ko mĩ ĩzã rĩ ã'di? 'Í lũ 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní, kôpi ã útrúkĩ ĩ mužú đřĩđřĩ.

16 Mí inga mívé túré suú yǐi tafu ika rĩ drĩgé 'dǎlé, yǐi rĩ ẽ ẹdị rí 'i, 'bá Īsērélē vé rĩ pi ẽ ẹlìkí rí mužú ǎngũ ǎ'wí rú rĩ agásĩ.

17 Ma sē ǎngáráwá Ĕjēpétō vé rĩ pi ẽ ẹsị ri tete, kōpi Īsērélē rĩ pi ǎ vùdrĩ dro mužú yǐi tafu ika rĩ agásĩ, ma 'bǎgú rĩ ndē ívé ǎngáráwá rĩ pi be, ǎrǎbíyǎ ĩ ní useé hūsǎnĩ sĩ rĩ pi be, ĩ kúru ma ĩnǐ ǎnĩ rá.

18 Má kǎdō 'bǎgú rĩ ndēé ívé ǎngáráwá rĩ pi be gí, 'bá Ĕjēpétō vé rĩ pi ímụ nǐ ámá 'yozú kínĩ, ma Úpí Múngú 'i.”

19 Kúru Múngú vé mǎlǎyíkǎ riipi ǎngáráwá Īsērélē vé rĩ pi ẽ drĩ kóopi rĩ gō 'i újá adrii kōpi ǎ úgóró gá. Īrībítì ǎsōopi kōpi ẹndrẹtì gé rĩ gō 'i újá adrii kōpi ǎ úgóró gá.

20 Īrībítì rĩ muž adrii ǎngáráwá Ĕjēpétō vé rĩ pi ǎsámví gé 'bá Īsērélē vé rĩ pi be. ǎngũ rĩ kǎ nǐ cìcì, ĩrībítì rĩ gō 'i újá dǐi 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní ǎcì rú ĩnì be rǎ. 'Bo ĩrībítì rĩ sē ǎngũ rĩ nǐ kú cìcì ǎngáráwá Ĕjēpétō vé rĩ pi ní, sē ǎngáráwá Ĕjēpétō vé rĩ pi útrúkí ĩ caá 'bá Īsērélē vé rĩ pi ǎ gǎrǎ gá 'dǎá kuyé.

21 Kúru Mósē ní ívé túré ingazú suzú yǐi tafu ika rĩ drĩgé 'dǎá, ĩnǐná 'dǎri sĩ, Úpí Múngú ní ũlì ĩpězú ũtù ní ĩfũngára gálésĩla ũkpō be, vǐzú ĩnì be rǎ, yǐi tafu rĩ ní 'i ẹdízú, sē ǎngũ rĩ gō adrii ǎ'wí rú.

22 Kúru 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní ẹlízú mužú ǎngũ ǎ'wí rú, yǐi 'i ẹdìpi ngaápi kú ngẹnǐ rĩ ǎsámví gé sĩ.

23 'Bá Ĕjēpétō vé rĩ pi, ǎngáráwá 'bǎgú rĩ vé rĩ

pi be, kôpi ní 'bá Īsērélē vé rĩ pi ã vùdrĩ drozú mužú, kôpi njukí mužú ìvé hūsánĩ rĩ pi sĩ, āzini ārābíyā ĩ ní useé hūsánĩ sĩ rĩ pi sĩ mužú yĩ tafu ika 'i édípi kú ngénjì rĩ āsámvú gé sĩ.

24 'Bo kã mužú adrií ù'bútì kũñkũñ, Úpí Múngú ndre āngũ ímúzú 'bá Ējēpētō vé rĩ pi drĩgé vũgá nōó ìrìbìtì dđìpi ācì rú rĩ agásĩ, sē ùrĩ ìmvú kôpi ambamba.

25 Múngú sē 'bá Ējēpētō vé rĩ pi vé ārābíyā rĩ pi ã pá ate ùtrētrē agá, ícókí njuú ku. 'Bá Ējēpētō vé rĩ pi ní 'dezú útrézú kìnĩ, “Lē 'bā 'dekí fũú mužú nōósĩ rá! Úpí Múngú 'de 'bá Īsērélē vé rĩ pi vúgálésĩ, ìri ri ũmbā rĩ fú 'bá be nĩ.”

26 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kĩnĩ, “Mí inga mívé túré suú yĩ tafu ika rĩ drĩgé 'dāá, yĩ rĩ ē ícì rí 'i 'bá Ējēpētō vé rĩ pi ìmũlũú ìvé ārābíyā useé hūsánĩ sĩ rĩ pi be, āzini 'bá únjú'bá hūsánĩ sĩ rĩ pi be.”

27 Kúru Mósē ní ìvé túré ingazú suzú yĩ tafu ika rĩ drĩgé 'dāá, kã mužú adrií ù'bútìjā sĩ, yĩ rĩ ní 'i ícízú kpũkũ. 'Bá Ējēpētō vé rĩ pi 'bĩkí kōdō ápá fũú yĩ rĩ agásĩ, 'bo Úpí Múngú ú'bé kôpi gōó yĩ tafu ika rĩ agá 'dāá ũzi.

28 Yĩ rĩ ìmũlũ ārābíyā ĩ ní useé hūsánĩ sĩ rĩ pi, 'bá únjú'bá hūsánĩ sĩ rĩ pi be, 'bāgú rĩ vé āngáráwá 'bá Īsērélē vé rĩ pi ã vùdrĩ dro'bá rĩ pi be céré, 'bá āzi pa 'i āluḡani kuyé.

29 'Bo 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní ełízú mužú āngũ ã'wí rú rĩ gé sĩ, yĩ 'i édípi ngaápi kú ngénjì rĩ āsámvú gé sĩ.

³⁰ Ú'dú 'dãri gé, Úpí Múngú pa 'bá Īsērélē vé rĩ pi 'bá Ĕjĕpétō vé rĩ pi drígé sĩ rá, 'bá Īsērélē vé rĩ pi ndrekí 'bá Ĕjĕpétō vé rĩ pi vé ävũ ũdrã 'bá kú yĩĩ ã gārã gá sĩ rĩ pi rá.

³¹ 'Bá Īsērélē vé rĩ pi kã Úpí Múngú vé ũkpõ 'bá Ĕjĕpétō vé rĩ pi ndĕzú rĩ ndree, sē kôpi ĩnjĩkí Úpí Múngú ri ãní rá, kôpi 'bãkí ẹsı Úpí Múngú drígé, äzini ĩrivé ätĩ 'bá Mósē drígé.

15

Úngó Mósē ní ngoó rĩ

¹ Kúru Mósē pi ní úngó 'dĩri ngozú 'bá Īsērélē vé rĩ pi be Úpí Múngú ní,

“Ma úngó ngo Úpí Múngú ní,

ã'diãtãsiyã ĩri ní ari'ba rĩ pi ã ũkpõ ndĕé rá rĩ sĩ.

Ú'bé 'bá únjú 'bá hũsãní sĩ rĩ pi

ĩvé hũsãní rĩ pi be céré yĩĩ tafu agá.

² Úpí Múngú ri má ní ũkpõ sē nĩ, äzini ĩri sē ma úngó ngo nĩ,

pa ma ari'ba rĩ pi drígé sĩ nĩ,

ĩri mávé Múngú, ma ĩri íngú,

ĩri Múngú má ẹtẹpi vé ni, ma ĩri íngúngũ.

³ Úpí Múngú ri 'bá ẹ'dĩ 'dĩpi ndĕépi rá ni,

ĩrivé rú Úpí 'i.

⁴ 'Bãgú rĩ vé ãngáráwá rĩ pi ĩvé ãrãbíyã ĩ ní useése rĩ pi be,

Múngú ú'bé kôpi Yĩĩ Tafu Ika rĩ agá.

'Bãgú rĩ vé ũgalaku ẹ'dĩ ã tã nĩ 'bá múké múké rĩ pi

u'dekí ũdrãá Yĩĩ Tafu Ika rĩ agá.

- 5 Yĩĩ kụ̀pì kụ̀kụ̀ rĩ ìmũlũ kòpì,
kòpì u'dekí áwí yĩĩ ã ndúgé 'dǎá, sũ írǎ ní
'deé áwí yĩĩ ã ndúgé rĩ tịnì.
- 6 Úpí Múngú,
mívé ùkpõ aga rá,
mívé ùkpõ
ú'dị ari'ba rĩ pi ùdrǎá céré.
- 7 Mívé ùkpõ agaápi rá rĩ sĩ,
'í ndē 'bá mi ọwụ'ba rĩ pi rá,
jĩkó mívé rĩ sĩ,
'í zǎ 'bá 'dĩ'bée veé kuú úfúragú rú, sũ ásé
ní veé rĩ tịnì.
- 8 Ẹvĩvĩ mívé rĩ sĩ,
yĩĩ rĩ aco 'i ngaá kuú ngénjì,
yĩĩ riipi diipi rĩ gō 'i újá troó kuú ngũ,
Mì ni kụ̀pì kụ̀kụ̀ rĩ gō dii ku.
- 9 Ari'ba rĩ pi rikí ì íngú kìnĩ,
'Ma kòpì ã vùdrị dro, ma kòpì urụ rá,
ma kòpívé ã'bú u'dụ kòpì drígé sĩ,
ma kòpì ú'dị ùdrǎ céré,
ma mávé ìlì ãco rĩ ínjé,
ma kòpì ú'dị ùdrǎ rá.'
- 10 'Bo Úpí Múngú, 'í vu mívé ẹvĩvĩ,
sē yĩĩ tafu rĩ ìmũlũ kòpì,
kòpì u'dekí tĩ yĩĩ ã ndúgé
sũ írǎ ní 'deé tĩ yĩĩ ã ndúgé rĩ tịnì.
- 11 Úpí Múngú, múngú ǎzi sũpì mí tịnì 'dǎáyo,
ǎ'di adri sũ mí tịnì,
uleteretere ùkpõ be nĩ?
'Bá ì ní ruú, ǎzini ì ní íngú sũ mí tịnì rĩ
ǎ'di 'i?

Ã'di ri ícò tã ãyãzú ãyãyã ni 'o sũ mí tĩnĩ
nĩ?

12 Mí i'da mívé ũkpõ,

nyõókũ rĩ zĩ 'i, ute kòpi céré.

13 Lẽngará mívé agaápi rá rĩ sĩ,

mí 'bá mí ní kòpi ípá rĩ pi ã drĩ ko mužú rá.

Ũkpõ mívé rĩ ícò kòpi ùtẽ

ca mívé vũrã uletere rĩ gé rá.

14 Súrú rĩ pi kádõ tã 'dĩri yĩ, ìri sã kòpi ã rù 'bá
ri yãyã.

Ūrĩ ri 'bá Fẽlẽsètẽ vé rĩ pi ìmvú ambamba.

15 Ūrĩ ri ìmú drĩkoma Ēdómã vé rĩ pi ìmvú ùnjĩ
ùnjĩ.

Ambugu Mõábã vé rĩ pi ìmú yã ambamba,

'bá Kãnánã vé rĩ pi ìmú adri ũrĩ rú,

¹⁶ ũrĩ ri ìmú kòpi ìmvú ùnjĩ ùnjĩ.

Úpí Múngú, ũkpõ mívé rĩ sĩ,

kòpi áwí pá tu sũ írã ní pá tuú vũrãvũrã rĩ
tĩnĩ.

Cĩngbá 'bá mívé mí ní ípá rĩ pi ní agazú mužú.

17 Mí kòpi jĩ mụ adri

írã mí ní adrízú rĩ drĩgẽ,

Á Úpí Múngú, vũrã 'dãri mí ní rizú adrízú rĩ,

Á Úpí, mí údé vũrã rĩ nĩ uletere.

18 Úpí Múngú, mi ãngũ rụ

mužú nyonyo."

19 'Bá Īsērélẽ vé rĩ pi zokí fũú yĩ Múngú ní
édĩ kuú ngẽnjĩ rĩ ãsámvú gé sĩ múké. 'Bo 'bãgú
Ējẽpétõ vé rĩ pi ívé ãngáráwá rĩ pi be, kòpi kã lãé
zoó mužú, Úpí Múngú sã yĩ rĩ ìmũlũ kòpi kpũkũ

ĩvé hũsánĩ rĩ pi be, ĩvé ãrãbíyã ĩ ní rií useése
hũsánĩ sĩ rĩ pi be.

Úngó Mĩrĩyámã ní ngoó rĩ

²⁰ Mĩrĩyámã Ārónã ọmvùpì ri nẹbĩ. Kúru ĩri ní
kõyõ í'dúzú rizú cozú, ùkú rĩ pi ní 'dezú vùdrĩ ni
gé sĩ, pí ĩvé kõyõ pi be, kọpi ní rizú úngó tuzú
mụzú.

²¹ Kúru Mĩrĩyámã ní í'dózú úngó rĩ ngozú kọpi
ní,

“Īmi ngokí úngó Úpí Múngú ri íngúzú,
ĩri ní ẹ'dị rĩ ndéé gí rĩ sĩ!

Ú'bé 'bá únjú'bá hũsánĩ sĩ rĩ pi
ĩvé hũsánĩ rĩ pi be céré yĩ tafu rĩ agá.”

Yĩ draápi dradra Mára gá rĩ

²² Kúru Mósẽ ní 'bá Īsērélẽ vé rĩ pi ẽ drĩ kozú
Yĩ Tafu Ika rĩ gé 'dãásĩ mụzú ãngũ ã'wí cínyáfã
rú ĩ ní zị Súrũ rĩ gé 'dãá. Kọpi ẹcìkí caá ú'dú na,
ịsúkí yĩ mvụú kuyé.

²³ Kúru kọpi kã caá Mára gá 'dãá, kọpi ịsúkí
yĩ rá, 'bo yĩ rĩ ní draádra rĩ sĩ, kọpi mvukí yĩ
rĩ kuyé. (Zìkí ãngũ 'dãri ã rú Mára, yĩ rĩ ní
draádra rĩ sĩ.)

²⁴ 'Bá rĩ pi rikí unuú Mósẽ bĩlé gá kìnĩ, “Mósẽ,
yĩ rĩ dradra, 'bã mvukí rí ã'di?”

²⁵ Mósẽ ní Úpí Múngú rĩ zìzú ẹsì be céré. Úpí
Múngú ní pẹtì ẹlịná ni i'dazú ĩri ní. Mósẽ ní pẹtì
ẹlịná 'dĩri 'bezú yĩ agá 'dãá, yĩ rĩ gō ícá múké,
ĩ ícó mvụ rá.

Mára gá 'dãá, Úpí sē tãĩmbì kọpi ní, ãzini ụ'bĩ
kọpi.

26 Kĩnĩ, “Ma Úpí Múngú ãmivé rĩ, ãmi yĩkĩ dõ ú'dúkó mávé rĩ rá, ãmi 'okĩ dõ tã pĩrĩ má ẽndrẽtĩ gé, ẽzini ãmi 'dukĩ dõ tã má ní ẽziĩ rĩ ngaá rá, má ícõ drã ãnjĩ má ní õtú pëé 'bá Ẽjẽpõtõ vé rĩ pi drĩgẽ rĩ pëé ãmi drĩgẽ ku. Ma Úpí Múngú riipi ãmi ídrĩpi rĩ 'i.”

27 'Bá Ẽsẽrélẽ vé rĩ pi ní gõzú ĩ útrúzú cazú Ẽlímũ gé, vũrã 'dãri gé, yĩ ri'bá ídĩ'bá ĩfũ'bá nyõõkũ agálẽsĩ mãdã mãdã ni pi anigẽ mũdrĩ drĩ ni ĩrĩ, ẽzini mbĩrã pẽtĩ vũrã 'dãri gé anigẽ pũkũ ẽzĩrĩ. Kõpi ní kũru áwízú adrizú vũrã yĩ be 'dãri ẽ gãrã gá.

16

Múngú sã mãnã ẽzini ẽl'bo íngázú 'bũ gélẽsĩla

1 'Bá Ẽsẽrélẽ vé rĩ pi ní ngazú ẽngũ Ẽlímũ vé rĩ agásĩ, kõpi ní mũzú ẽngũ ẽ'wĩ cínyáfã rú Sínĩ vé rĩ gé, ẽngũ 'dãri ĩri ẽsãmvú Ẽlímũ pi vé írã Sĩnáyĩ be rĩ gé. Mbãá ú'dú mũdrĩ drĩ ni tõtũ, mbãá ĩrĩ gé, kõpi ní fũzú ẽngũ Ẽjẽpõtõ vé rĩ agásĩ, kõpi ní cazú Sĩnáyĩ gé.

2 Ẽngũ ẽ'wĩ cínyáfã rú rĩ gé 'dãá, 'bá Ẽsẽrélẽ vé rĩ pi rikĩ unuú Mósẽ pi bĩlé gá Ẽrónã be.

3 'Bá Ẽsẽrélẽ vé rĩ pi ní 'yozú Mósẽ pi ní Ẽrónã be kĩnĩ, “Úpí Múngú ẽ ú'dĩ té dõ 'bã ãdrãã Ẽjẽpõtõ gá 'dãlé múké! 'Dãlé zãá anigẽ, ẽnyãngã anigẽ, 'bá rikĩ nyaá, 'bo ãmi ĩjĩkĩ 'bã ímũ ãdrãã ẽbĩrĩ sĩ ẽngũ ẽ'wĩ cínyáfã rú nõri agá ẽlẽ?”

4 Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Ma ĩmi ní ãnyāngā sē íngázú 'bũ gé 'dāásī sũ yĩgò ní 'dií rĩ tịnị. Ụ'dụ ãlu ãlu, lē 'bá rĩ pi ã mụkí ãnyāngā ìkũnāá ĩ ní nyaá 'yẹná ụ'dụ ãlu vé ni. Á lē kọpi ụ'bĩí, mà ndre rí dō kọpi ícọ tã má ní 'yoó 'dĩri 'dụ nga rá.

5 Kādō adrií ụ'dụ ázịyá sī, lē kọpi ẽ ìkũnākí ãnyāngā ĩ ní nyaá caá ụ'dụ ịrị vé ni, sũ ándúru kọpi ní rií ìkũnāá rĩ tịnị.”

6 Kúru Mósē pi Ārónā be, kọpi ní 'yozú 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní kīnī, “Ūndréná āndrũ nōri sī, ĩmi ícọ nị áamá 'yozú kīnī, Úpí Múngú ịjị ĩmi ịfũú āmvé āngũ Ējēpétō vé rĩ agásī nī.

7 Drụ ụ'bụtịná rĩ sī, ĩmi Úpí Múngú vé dīngará ũkpō be rĩ ndre rá, ã'diātāsīyā yị ĩmivé unungará ĩmi ní rií unuú 'í rụ'bá gá rĩ gí. ĩmi ri unu 'bá rụ'bá gá, 'bá 'okí ã'di?”

8 Mósē gō kpá 'yoó kọpi ní kīnī, “Īmi ndrekí dō sēkí ĩmi ní zāá ũndréná sī, āzini sēkí dō ĩmi ní pánga ụ'bụtị sī, ĩmi ímụ nị áamá 'yozú kīnī, Úpí Múngú sē ĩmi ní ngá 'dī'bée nī, ã'diātāsīyā yị ĩmivé unungará ĩmi ní rií unuú 'í rụ'bá gá rĩ gí. 'Bá 'okí ã'di ĩmi ní rizú unuzú 'bá rụ'bá gá? ĩmi ri unu 'bá rụ'bá gá kuyé, ĩmi ri unu Úpí Múngú rụ'bá gá.”

9 Kúru Mósē ní 'yozú Ārónā ní kīnī, “'Í lū 'bá Īsērélē vé rĩ pi ní, lē kọpi ẽ ímụkí Úpí Múngú vúgá nōó, ã'diātāsīyā Úpí Múngú yị kọpivé unungará gí.”

10 Ārónā kã rií átá 'bá Īsērélē vé rĩ pi be, kọpi

ndrekí ãngũ gõo ãngũ ã'wí cínýáfã rú rĩ gélé rú, kôpi ndrekí ðĩngará Úpí Múngú vé rĩ ìrìbìtì rĩ agá 'dãá.

11 Úpí Múngú ní 'yozú Mósẽ ní kĩnĩ,

12 “Á yì 'bá Ìsèrélẽ vé rĩ pi vé unungará gí. 'Í lũ kôpi ní, 'Ûndréná ãlu ãlu, kôpi zãá ìsù nya rá, 'ù'bùtìjã ãlu ãlu, kôpi pánga ìsù ambamba. Ìmi kúru nĩ áamá 'yozú kìnĩ, ma Úpí Múngú 'i, ma Múngú ìmivé rĩ.’ ”

13 Ûndréná 'dãri sĩ, ãlì'bo ìmúkí kárakarã, òzũkí vũrã 'bá Ìsèrélẽ vé rĩ pi ní adrizú rĩ céré. Kã muú caá drũ ù'bùtìjã sĩ, ãngũ rĩ 'a céré kuú endrìlìgò rú.

14 Èndrìlìgò rĩ kã úngú deé, ngá urukò nyíríná ni pi òzũkí ãngũ ã'wí cínýáfã rú 'dãri ã drĩ céré, sũ fí yìlìgò vé 'deépi nyíríná rĩ tìnì.

15 'Bá Ìsèrélẽ vé rĩ pi kã ngá 'dĩ'bée ndreeé, kôpi rikí átã ì ãsámvú gé sĩ kìnĩ, “Ngá 'dĩ'bée ã'di?” ã'diãtãsiyã kôpi nìkí ngá rĩ kuyé.

Mósẽ ní 'yozú kôpi ní kìnĩ, “Ngá rĩ pánga, Úpí Múngú sã ìmi ní ãnyãngã rú.

16 Tã Úpí Múngú ní ẹzìjì ìmi ní rĩ 'dĩ, “Bá ãlu ãlu ã ìkũnã caá ívé 'bá 'bètì ãsámvú gé rĩ pi ní céré, 'bá ãlu ã ìsù rí òmérĩ* ã 'a ãlu.’ ”

17 'Bá Ìsèrélẽ vé rĩ pi ìkũnãkí ãnyãngã rĩ sũ ì ní lũú ì ní rĩ tìnì. 'Bá urukò ìkũnãkí ãnyãngã rĩ ãmbúgú, 'bá urukò ìkũnãkí mädãñã.

18 Kôpi kã ãnyãngã ì ní ìkũnãã rĩ ù'bìjì òmérĩ sĩ, 'bá ãnyãngã ìkũnããpi ãmbúgú rĩ vé ãnyãngã

* **16:16 16:16** Òmérĩ: Òmérĩ ri ícò adri lítã ìrì. 'Í lã Wũngará 16:18; 16:32; 16:33; 16:36.

ẽ ìmbítã ku 'i kuyé, 'bá ìkũnãápi mǎdǎŋá rĩ vé ãnyǎngǎ ca ìri ní rá. 'Bá ǎlu ǎlu ìkũnã ãnyǎngǎ rĩ caá ívé 'bá 'bẹ̀tì ǎsámvú gé rĩ pi ní céré.

19 Kúru Mósē ní 'yozú kôpi ní kīnī, “'Bá ǎzi ǎ ku ãnyǎngǎ rĩ laá ìnì be rǎ caá ỳ'bùtìŋá gá ku.”

20 'Bo 'bá ụrụkọ yìkí Mósē vé tǎ kuyé, kôpi kukí ãnyǎngǎ rĩ ǎ ụrụkọ laá rǎ, ãnyǎngǎ rĩ gō cii ỳ'bù rú, gō ngǔú ùnjí. Sē Mósē ẽ ẹ̀sì ve kôpi ní ùnjí ùnjí.

21 Ỗ'bùtìŋá ǎlu ǎlu, 'bá ǎlu ǎlu ri ãnyǎngǎ rĩ ìkũnã ca ívé 'bá 'bẹ̀tì ǎsámvú gé rĩ pi ní céré. Ỗtú rĩ kǎdō koó gbírílí, ãnyǎngǎ rĩ ákǎ 'dìísí rá.

22 Kǎdō caá ỳ'dú ázìyá sī, kôpi ãnyǎngǎ rĩ ìkũnã ca kúrǎ ǎ 'a sụ vú ìrĩ, ándúrú rĩ agá, 'bá drìkoma 'bá rĩ pi ùtē'bá rĩ pi 'de mụ tǎ 'dìri ùlũ Mósē ní.

23 Mósē ní 'yozú kôpi ní kīnī, “Úpí Múngú ẹ̀zì tǎ rĩ 'dìni, 'Ỗ'dú drụ rĩ, ìri ỳ'dú uvuzú ni, ìri Sǎbátǎ† uletere Úpí Múngú vé ni. Ìmi á'díkí ãnyǎngǎ rĩ ǎmbúgú, dōku ìmi ụ̀sìkí ụ̀sìsì. Ìmi 'bǎkí ụrụkọ'bée ỳ'dú drụ vé rĩ ǎ tǎ mbazú ǎnì.”

24 Kôpi ní ãnyǎngǎ rĩ pi 'bǎzú lazú cĩmgbá cazú ỳ'bùtìŋá gá, sũ Mósē ní ẹ̀zì ì ní rĩ tìnjì, 'bo ngǔ ùnjí kuyé, ci kpá ỳ'bù rú kuyé.

† 16:23 16:23 Ỗ'dú Sǎbátǎ vé rĩ: Ỗ'dú 'dìri Yǎhúdì rĩ pi ní rizú uvuzú rĩ, ǎzini kôpi ní rizú Múngú ri zìzú rĩ. Yǎhúdì rĩ pi ri ỳ'dú 'dìri vé tǎ ígá kīnī, Múngú gbi 'bù pi vū be nī, ǎzini Múngú pa ì adringára túgẹ̀rì rú rĩ agásì nī. Ỗ'dú Sǎbátǎ vé rĩ Yǎhúdì rĩ pi ri zì ỳ'dú ẹ̀zìrì, 'bo Kẹ̀lìkọ rĩ pi ri zì ỳ'dú ázìyá. 'Í lǎ Wüŋgára 20:8-11; Dětōrōnómē 5:12-16.

25 Mósē ní 'yozú kòpi ní kīnī, “Ànyāngā 'dīri, ìmi nyakí ú'dú āndrū nōri gé, ā'diātāsīyā ú'dú āndrū nōri ìri Sābātā Úpí Múngú vé ni. Ìmi ícókí āndrū ānyāngā ìsú vūgá nyòókú drīgé ku.

26 Ìmi ícó ānyāngā rī ìkūnā ca ú'dú be ázīyá, 'bo ú'dú èzīrī ì ní zījī Sābātā 'dīri gé, ānyāngā ri adri 'dāáyo.”

27 'Bá ụrụkọ'bée mụkí kōdō ānyāngā rī ìkūnāá ú'dú èzīrī gé, 'bo kòpi ìsúkí ānyāngā kuyé.

28 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Tā má ní èzījī ìmi ní, āzini má ní ímbá ìmi ní rī, ìmi gā ca gbụ ngọtú?

29 Lē ìmi nīkí múké 'yozú kīnī, ma Úpí Múngú 'i, má ìpē ìmi ní ú'dú Sābātā vé rī, má ní ìmi ní ú'dú ázīyá ri ìpēzú, ìmi ìkūnākí rí ānyāngā caápi ú'dú ìrī vé ni āní. Ú'dú Sābātā vé rī sī, lē 'bá ālu ālu ā adri vūrā ívé 'í ní rizú adrízú rī gé, ā fū āmvé ku.”

30 Kúru 'bá rī pi ní uvuzú ú'dú Sābātā vé 'dāri gé.

31 'Bá Ìsērélē vé rī pi zīkí ānyāngā 'dāri ā rú mánā.‡ Ngá rī adri kú imve sū mgbáyá ā fí tịjị, èjị ní ìní sū ānyāngā ì ní usaá ọnyú sī rī tịjị.

32 Mósē ní 'yozú kòpi ní kīnī, “Tā Úpí Múngú ní èzījī ìmi ní rī ìri 'dīni kīnī, 'Lē ìmi 'bākí mánā rī òmērī ālu, anjì úmvúlésī ì ní ìmụ tịjị vúlé 'dī rī pi ā nīkí rí áamá 'yozú kīnī ānyāngā ándúrú má ní sēé ìmi ní rīi nyaá āngū ā'wí cínýáfā rú rī gé, lókí má ní ìmi ìjízú ìfūzú Èjēpétō agásī rī adriipi 'dī.' ”

‡ 16:31 16:31 Mánā: Mánā vé ìffí Ëbérē tị sī, “Ngá 'dīri ā'di?”

³³ Mósẽ ní kúru 'yozú Ārónã ní kĩnĩ, “Mí í'dú ũdrí, 'í dã mánã rĩ òmérĩ ã 'a ãlu ũdrí rĩ agá 'dãá, 'í 'bã vũrã múké ĩ ní rizú Úpí Múngú ri ìnjĩzú rĩ gé, anji úmvúlésĩ ĩ ní ímú tịj vúlé 'dĩ rĩ pi ĩ ímúkí rí ndreé bẽnĩ.”

³⁴ Ārónã 'dụ tã rĩ ngaá sũ Úpí Múngú ní ẹziì Mósẽ ní rĩ tịj. Ārónã 'dụ mánã rĩ 'bãá sòndúkũ Úpí Múngú ní ũndĩ ruzú rĩ§ agá.

³⁵ 'Bá Īsèrélẽ vé rĩ pi nyakí mánã rĩ caá ílì pũkũ sũ, cĩngbá kòpi ní cazú vũrã ĩ ní mužú adrízú rĩ gé. Kòpi rikí mánã rĩ nyaá cĩngbá kòpi ní cazú ãngũ Kánánã vé rĩ gé.

³⁶ (Épã ri acokí dõ caá mụdrị, ãlu ni ri adri òmérĩ ãlu.)

17

Úpí Múngú sê yĩ idị ifũu írã agásĩ

¹ 'Bá Īsèrélẽ vé rĩ pi ní ngazú fũzú ãngũ ã'wí cínyáfã rú Sínĩ vé rĩ agásĩ, kòpi ní ngazú vũrã 'dĩri agásĩ, kòpi ní mužú cazú vũrã ãzi gé, sũ Úpí Múngú ní ẹziì rĩ tịj. Kòpi ní mužú adrízú ãngũ Rẽfidímũ vé rĩ agá, 'bo 'dãlé yĩ 'bá rĩ pi ní mvuúmvu ni 'dãáyo.

² Kòpi ní rizú ãwázú Mósẽ ní kínĩ, “'Í sê 'bá ní yĩ mvuú.”

§ **16:34 16:34** *Sòndúkũ ũndĩ vé rĩ:* Ī ri mánã rĩ 'bã sòndúkũ ũndĩ vé rĩ agá, ãzini ĩ ri Ārónã vé túré rụ'ba be rũupi kú ìbìbì rú rĩ 'bã sòndúkũ rĩ agá, ãzini ĩ ri írã ĩ ní tãimbị mụdrị Múngú vé rĩ sũ rụ'ba ni gé rĩ 'bã 'a ni gé, Īsèrélẽ rĩ pi vé anji pi vé anji ĩ ímúkí rí ngá 'dĩ'bée ndreé. 'Í lã Wüŋgára 25:10-12; Êbèrè 9:3-5.

Mósē ní 'yozú kôpi ní kīnī, “Ngá ĩmi ní rizú āwāzú má ní 'dīni rī ā'di? ĩmi ri Úpí Múngú ri ũ'bī 'dīni ā'diātāsī?”

³ 'Bo yīi úvá ní 'bá rī pi ndēé káyī káyī rī sī, kôpi rikí unuú Mósē rú'bá gá. Kôpi kīnī, “Ngá mí ní 'bā ĩjǐzú ĩfūzú Ĕjēpētō agásī ímúzá ũdrāzú 'bávé anjiná pi be, ānyāpá rī pi be yīi úvá sī rī ā'di?”

⁴ Mósē ní kúru ngozú Úpí Múngú ẹndrẹti gé kīnī, “Mā 'o rí 'bá nō'bée ní ā'di? Ẹsī mādā, kôpi lēkí ma úvī irā sī.”

⁵ Úpí Múngú ní újázú Mósē ní kīnī, “Í 'de muṣú 'bá rī pi ẹndrẹti gé sī drīdrī. 'Í 'du ambugu ụrụkọ Īsērélē vé rī pi muṣú mí vú sī ĩndī, 'í 'du kpá túré mí ní yīi āmbúgú dīpi dīdī Náyīlī ē mī gbāzú rī muṣú mí dríge sī ĩndī.

⁶ Mí kādō caá irā Sīnáyī vé rī gé 'dāá, ma adri mí be trú. 'Í gbā ĩjǐgọ irā rī ā pálé gá rī, yīi ri ĩfū ĩjǐgọ rī agásī rá, 'bá Īsērélē vé rī pi ā mvukí rí.” Mósē ní kúru tā rī 'duzú ngazú sū Múngú ní lūú 'í ní rī tīnī, drīkoma Īsērélē vé rī pi tēkí nyo rii ndreé.

⁷ Mósē ní āngū rī ā rú 'dazú Másā, āzini Mēribā, ā'diātāsīyā 'bá Īsērélē vé rī pi rikí unuú, āzini rikí 'yoó kīnī, “Úpí Múngú ri nyo 'bā āsámvú gé nōgọ anigé, dōku ĩri 'dāáyo?”

'Bá Īsērélē vé rī pi 'dīkí ẹ'dí 'bá Āmālékē vé rī pi be

⁸ 'Bá Āmālékē vé rī pi ímukí ẹ'dí 'dī 'bá Īsērélē vé rī pi be āngū Rēfīdīmū vé rī gé.

9 Mósē ní 'yozú Yósūwā ní kīnī, “Mí ūpē 'bávē āgō ʊrʊkɔ'béé muʊ ẹ'dị 'dị 'bá Āmālékē vé rī pi be. Drī sī, ma pá tu ánga drīgé 'dāá, ma túré Múngú vé ūkpō be rī rʊ má drīgé.”

10 Yósūwā ní āgō rī pi ē drī kozú muʊzú ẹ'dị rī 'dizú 'bá Āmālékē vé rī pi be sū Mósē ní ẹzi rī tịni. Mósē pi Ārónā be, Hụrī sī, tʊkí muʊ adrii ánga drīgé 'dāá.

11 Mósē kādō túré rī suú ʊrʊ 'dāá, 'bá Īsērélē vé rī pi ẹ'dị rī ndē nī, kādō túré rī ísị vūgá nōó, 'bá Āmālékē vé rī pi ẹ'dị rī ndē nī.

12 Mósē ē drī ká ūrōó túré rī ā rʊngará sī gí, Ārónā pi Hụrī be 'dúkí írā 'bāá, Mósē úrī drī ni gé. Kòpi tʊkí pá Mósē ā gārā gá, kòpi ẹtịkí Mósē ē drī ílébe ílébe ingáá ʊrʊgégé cīngbá cazú ūtú ní 'dengará gá.

13 Yósūwā 'dị ẹ'dị 'bá Āmālékē vé rī pi be, ndē kòpi rá.

14 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í sī tā Yósūwā ní ẹ'dị ndēzú 'dīri búkū agá, 'í lā tā ni Yósūwā ní, ā yị, á lē 'bá Āmālékē vé rī pi vé úri 'beé āvī vū drīgé sī rá.”

15 Mósē ní vūrā rọbọŋọ zāzú ni sịzú, ĩri ní rú ni 'dazú, “Úpí Múngú sē á ndē ẹ'dị rī gí.”

16 ĩri ní 'yozú kīnī, “Úpí Múngú sē má ní ūkpō ẹ'dị rī 'dizú nī, ā'diātāsīyā má inga mâ drī ʊrʊ ūkpō zizú vú ni gé. Úpí Múngú ri ímụ ẹ'dị 'dị muʊzú úyú Āmālékē vé rī pi be.”

Yétērō mu Mósē ri ndree

¹ Yétērō ri átálágú Mīdīyānā vé ni, ĩri Mósē ényépi, yi tā Múngú ní 'oó Mósē ní, āzini 'bá Īsērélē vé rī pi ní rī rá, yi kpá tā Úpí Múngú ní 'bá Īsērélē vé rī pi ijízú ifüzú āngū Ējēpētō vé rī agásī rī rá.

² Mósē kā 'i ũkú ni Sīpúrā ri pēé muṣú ívé anji āgō ĩrī rī pi be ényépi Yétērō vúgá 'dāá, Mósē ényépi é'yí kōpi rá.

³ Mvá kāyú rī ā rú Gērēsómā* 'i, Mósē 'yo mvá kāyú rī vé tā kīnī, tīkí mvá 'dīri ĩsú ākūdē ma jākā rú āngū āzi gé.

⁴ Mvá āzi rī ā rú Ēlīzērē† 'i, Mósē ní 'yozú kīnī, “Múngú má é'bípīi vé rī ko má ĩzā nī, pa ma drā agásī 'bāgú Ējēpētō vé rī drígé sī nī.”

⁵ Mósē ényépi Yétērō pi, Mósē vé anji āgō rī pi be, Mósē ũkú ni sī, kōpi ní 'dezú muṣú Mósē ri ndrezú āngū ā'wí cínyáfā rú rī gé, vūrā Mósē ní adrizú ĩnyinjá írā Sīnáyī vé rī gé 'dāá.

⁶ Yétērō ní ú'dúkó pēzú Mósē ní kīnī, “Ma mí ényépi Yétērō 'i, 'bá lēkí muṣú mī ũkú ni be, mívé anji āgō ĩrī rī pi be mí vúgá 'dīi.”

⁷ Kōpi ká caá 'dālé, Mósē ní füzú muṣú ényépi ri é'yízú, ĩri ní kūmūcí ũtīzú ényépi ẹndrẹtī gé, ĩri u'dezú ẹzízú bẹdrī sī, kōpi ní fízú gākū rī agá 'dāá.

⁸ Mósē ní tā Úpí Múngú ní 'oó 'bāgú Ējēpētō vé rī ní, āzini ĩri ní 'oó 'bá Ējēpētō vé rī pi ní 'bá Īsērélē vé rī pi ā tā sī rī ũlūzú ényépi ní, ĩri ní

* **18:3 18:3** *Gērēsómā*: Rú Gērēsómā 'dīri 'dakí Ēbérē tī sī, ífífi ni jākā. † **18:4 18:4** *Ēlīzērē*: Rú Ēlīzērē 'dīri vé ífífi, Múngú ko má ĩzā nī.

kpá tã ũkpó ũkpó ĩ ʃsú'bá ĩ ní ímúŋará gá lèti gé 'dǐgé Múŋú ní ĩ pazú rĩ ũlũzú ĩri ní.

9 Yétērō kā tã múké Úpí Múŋú ní 'bá Īsērélē vé rĩ pi pazú 'bá Ĕjēpētō vé rĩ pi drǐgé sǐ 'dǐri vé tã yiĭ, sē ĩri ní āyĩkō ambamba.

10 ĩri ní 'yozú kīnī, “Ĕ íngúkí Úpí Múŋú ĩmi paápi 'bá Ĕjēpētō vé rĩ pi drǐgé sǐ, āzini 'bāgú Ĕjēpētō vé rĩ drǐgé sǐ 'dǐri.

11 Nóni á nĩ rá Úpí Múŋú ri āmbúgú ũkpō be múŋú adri'bá túngú rĩ pi drǐgé sǐ céré, ā'diātāsīyā pa 'bá Īsērélē vé rĩ pi ari'ba ẹsì be ũká ũká rĩ pi drǐgé sǐ.”

12 Mósē ẹnyẹpi Yétērō ní ānyāpá íjǐzú ngá urukọ'bée be zázú Múŋú ní rōbōŋō rú, Ārónā pi ní ímúzú ambugu Īsērélē vé rĩ pi be Yétērō vúgá nōó ínáyá rĩ ā nyangára gá vūrā ĩ ní rizú Múŋú ri ĩnjǐzú rĩ gé.

13 Kā mujù adrii drǐ 'dǐni, Mósē ní úrízú 'bá rĩ pi vé tã lǐngára gá sǐ ándúrú rĩ tǐni, 'bá rĩ pi ímúkí pá tuú kuú Mósē ā gārā gá sǐ kúrǐ cǐngbá cazú ũndréná gá.

14 Mósē ẹnyẹpi kā tã Mósē ní rií 'oó 'bá rĩ pi ní 'dǐri ndreé, ĩri ní Mósē ri zǐzú kīnī, “Ngá mí ní rizú tã lǐzú ọ'dúkùlẹgúsǐ sēzú 'bá rĩ pi ní í'dózú pá tuzú ỳ'bútì cǐngbá ũndréná gá 'dǐni rĩ ā'di?”

15 Mósē ní újázú ẹnyẹpi ní kīnī, “Bá rĩ pi ri ímú má vúgá nōó, ā'diātāsīyā kọpi lẹkí tã Múŋú ní lēé ā 'okí rĩ nǐ.

16 Kọpi dō tã be ĩ āsámvú gé sǐ anigé, kọpi íjǐ má vúgá, ma kúru kọpivé tã āsámvú aco, ma

tã Múngú ní lěe ã 'okí rĩ ùlũ kôpi ní, ãzini ma tãĩmbị Múngú vé rĩ ímbá kôpi ní.”

17 Mósē ényépi ní újázú Mósē ní kīnī, “Tã mí ní rií 'oó 'dĩri adri múké ku.

18 Mi, 'bá ímụ' 'bá mí vúgá 'dĩ'bée be, ĩmi ímụ ãndē rá. Ẹzị rĩ mi ñọñō, mí ícọ ngaa ó'dúkúlegúsí ku.

19 'Í yị drī ma ká, á lě mí ĩzā koó tã 'dĩri sī, Múngú ã adri mí be. 'Í tu pá 'bá rĩ pi vé tã tị gé, 'í jị kôpivé tã ùlũú Múngú ní.

20 Mí ímbá kôpi ní tã Múngú ní lěe ã 'okí rĩ, ãzini mí ímbá tãĩmbị Múngú vé rĩ, mí i'da kôpi ní létị adrizú ãní múké rĩ, ãzini létị ẹzị ngazú rĩ.

21 Lě mí ùpē 'bá ẹzị nga'bée múké Múngú ri ĩnĵī' 'bá ĩnĵīnĵī, tã 'o' 'bá piri, ẹsị 'bā'bée ngá drīgé ku ni pi 'bá 'dĩ'bée ãsámvú gé. Mí ù'bā kôpi drīkoma rú ngúlúmū 'bá be élifū ãlu rĩ pi drīgé, ngúlúmū 'bá be mụdụrũlũ ãlu rĩ pi drīgé, ngúlúmū 'bá be pũkú tọwụ rĩ pi drīgé, ngúlúmū 'bá be mụdrị rĩ pi drīgé, kôpi ã rikí 'bá 'dĩ'bée vé tã ãsámvú acoó.

22 Lě 'bá 'dĩ'bée ã rikí 'bá rĩ pi vé tã liị sâ be céré, lě kôpi ẽ ijíkí tã ũkpó ũkpó rĩ pi mí ẹnđrẹtị gé, tã adri' 'bá mūnyámúnnya rĩ pi, lě kôpi ã lịkí tã ni. 'Í 'o dō sụ 'dĩri tịni, ĩri sē ẹzị riipi mi ñóopi rĩ ĩri ícá kọwúkọwụ, ã'diātāsīyā ĩmi ri tã rĩ ãlě kôpi be trụ.

23 'Í 'dụ dō tã má ní ẹziị mí ní 'dĩri ngaa rá, ãzini Múngú lū dō mí ní kīnī, mí 'o 'dīni, mí ẹsị ri adri ũkpó ũkpó, sē mí ãndē ku, 'bá 'dĩ'bée kúru céré nga mụ 'bẹtị 'dāá, ịsụ kôpi ẹpíkí tã rĩ sị gí.”

24 Mósē yị tã ényépi ní ímbá 'í ní rĩ rá, 'dụ tã

ényépi ní 'yoó rĩ pi ãrěvú ngaá céré rá.

²⁵ Īri ní 'bá ẹ̀zì nga'bée múké ni pi ùpězú 'bá Īsērélě vé rĩ pi ǎsámvú gé, ù'bǎ kòpi drĩkoma rú, ngúlúmũ 'bá be élífũ ǎlu (1,000) rĩ pi drĩgé, ngúlúmũ 'bá be mǔdǔrũlũ ǎlu (100) rĩ pi drĩgé, ngúlúmũ 'bá be pũkú tǔwũ (50) rĩ pi drĩgé, ǎzini ngúlúmũ 'bá be mụdrĩ rĩ pi drĩgé.

²⁶ Kòpi rikí 'bá rĩ pi vé tǎ lị sǎ be céré. Tǎ ùkpó ùkpó rĩ pi kòpi rikí ịjị Mósě ẹndrẹti gé, tǎ adri'bá mũnyámunya rĩ pi kòpi rikí lị nĩ.

²⁷ Mósě ní kúru ényépi Yétěrō ri jizú kuzú lẹti gé, ĩri ní 'yozú, mí ẹcị múké. Yétěrō ní 'i újázú gǔzú vúlé ǎngũ 'í ní adrizú rĩ gé 'dǎá.

19

'Bá Īsērélě vé rĩ pi adrikí irǎ Sínáyĩ vé rĩ gé

¹ 'Bá Īsērélě vé rĩ pi kǎ ĩfũú ǎngũ Ẹjẹpétō vé rĩ agásĩ, kòpi tukí ẹcị caá mbǎá ịrĩ, kòpi cakí ǎngũ ǎ'wí cínýáfǎ rú rĩ gé Sínáyĩ gé 'dǎá ụ'dụ ǎlu mbǎá na vé rĩ gé.

² 'Bá Īsērélě vé rĩ pi kǎ fũú ǎngũ Rěfidímũ vé rĩ agásĩ, kòpi cakí mụụ adrií ǎngũ ǎ'wí cínýáfǎ rú Sínáyĩ vé rĩ gé, kòpi ní ǎwízú adrizú irǎ rĩ ǎ pálé gǎ 'dǎá.

³ Mósě ní kúru tuzú mụzú Múngú vúgǎ irǎ drĩgé 'dǎá, Úpí Múngú ní ĩri zizú irǎ drĩgé 'dǎá, ĩri ní 'yozú kĩnĩ, "Tǎ má ní lěé mĩ 'yo Yókóbũ vé úyú Īsērélě rĩ pi ní rĩ ĩri 'dĩ,

⁴ Ẫmi ndrekí tǎ má ní 'oó 'bá Ẹjẹpétō vé rĩ pi ní rĩ rá, má í'dụ Ẫmi ịjị má vúgǎ nǔo sũ bĩbĩ ní ívé anjina u'dụ rĩ tịni.

⁵ Īmi 'duki dō tā mávé rĩ ngaá ẹsị be céré, āzini ĩmi 'duki dō ũndĩ má ní ruḡ ĩmi be 'dĩri vé tā ngaá rá, ĩmi adri 'bá mávé ni 'bá vũ drĩgé rĩ pi āsámvú gé sī céré. 'Bá vũ drĩgé rĩ pi céré adri mávé ni,

⁶ 'bo ĩmi ímụ adri sùrụ uletere, ri ẹzị nga má ní atala rú.' Ụ'dúkọ má ní lěé mī átá 'bá Īsērélě vé rĩ pi ní rĩ ĩri adriipi 'dĩ."

⁷ Mósě ní kúru ĩgōzú írā drĩgé 'dāásī, ĩri ní 'bá ĩ ní ũ'bāá drĩkoma rú rĩ pi zizú ímúzú vũrā ālu gé, ĩri ní tā Ụpí Múngú ní ẹzií 'í ní rĩ ũlūzú kọpi ní céré.

⁸ 'Bá rĩ pi ngakí céré tā 'dĩri ẹ'yĩ kínĩ, "Tā ārěvú céré Ụpí Múngú ní ẹzií rĩ 'bā 'du nga rá." Mósě ní kúru tā kọpi ní ẹ'yĩ rĩ jizú mužú ũlūzú Ụpí Múngú ní.

⁹ Ụpí Múngú ní 'yozú Mósě ní kīnĩ, "Ma mu mí vúgá 'dĩ ĩrībịtị āsōopi niipi cịcị ni agásī, má kādō rii átá mí be, 'bá rĩ pi ā yikí rí mávé ụ'dúkọ, kọpi ā 'bākí rí ẹsị céré kuú mí drĩgé." Mósě ní kúru tā 'bá rĩ pi ní 'yoó rĩ ũlūzú Ụpí Múngú ní.

¹⁰ Ụpí Múngú ní 'yozú Mósě ní kīnĩ, "Í mu lūú 'bá rĩ pi ní, 'dózú āndrū cazú drũ sī, lě kọpi ā gũkí ĩ adrii uletere. Kọpi ā ũjikí ĩvé bōngó ũjijĩ.

¹¹ Ụ'dụ na ni gé, lě 'bá rĩ pi ā útúkí ĩ kú ũrě, ā'diātāsīyā Ụpí Múngú ri ísị ímụ adri írā Sīnáyĩ vé rĩ drĩgé, 'bá rĩ pi céré nga ma ndre rá.

¹² 'Í sī légéré írā rĩ ā gārā gá sī kúrụ, 'í lū 'bá rĩ pi ní, 'Lě ku ĩmi ní ọvuzú légéré rĩ drĩgé sī, ímúzú ĩnyinā írā rĩ ā ru' 'bá gá nōó, āzini lě ĩmi

úlókí írã rĩ ã rụ'bá ku. 'Bá rĩ úló dō írã rĩ ã rụ'bá gí, ĩ ĩri 'dị drã 'dĩisĩ rá.

13 ĩ ĩri úvị írã sī, dōku ĩ ĩri gbi í'yé sī, 'dìkí dō ĩri drãá 'dini, lē 'bá āzi ã úló āvũ ni ã rụ'bá ku. Ngá rĩ dō 'bá, dōku ānyāpá, ícókí ĩri kuú adrií idri rú ku.' 'Bá rĩ pi yìkí dō jēlēgú ã ụ'dụkọ gí, kọpi ē íbíkí rí tụụ írã drịgē 'dāá ndō."

14 Mósē ká ísị írã drịgē 'dāásī 'bá rĩ pi vúgá nōó, ĩri ní 'yozú kọpi ã gũkí ĩ adrií uletere, kọpi ní ĩvé bōngó ụjịzú.

15 ĩri ní 'yozú 'bá rĩ pi ní kīnī, "Lē ĩmi útúkí ĩmi kú ñnógósị rizú ụ'dụ na 'dāri ūtēzú, 'bá āzi ã lā ūkú be ku."

16 Kā mụụ caá ụ'dụ na ni gé, ụ'bụtiñá rĩ sī, ũvi ní lizú, āngū rĩ ní gazú lókúlókú, ĩrībítì ní āsōzú ñnikurukuru írã drịgē 'dāá, gũké ní kuru 'uzú kúbì be uru 'dāá. 'Bá adri'bá vūrā 'dāri gé rĩ pi ã rụ'bá ngakí céré yāáyā.

17 Mósē ní kuru 'bá rĩ pi ē drị kozú fūzú vūrā kọpi ní adrizú rĩ agásī Múngú vúgá 'dāá, 'bá rĩ pi áwíkí pá tuú kuú írã rĩ ã pálé gá.

18 Ācígā ọzụ írã Sínáyī vé rĩ ē drị céré, ā'diātāsīyā Úpí Múngú ísị ímú írã drịgē nōó ācì dīipi dīdī ni agásī. Ācígā rĩ tụ urugégé 'dāá, sū ācígā tụúpi ācì ĩ ní ūdēé kuú āmbúgú āmbúgú rĩ agásī rĩ tịni, írã rĩ aya 'i ũkpō be dīngídīngí.

19 Jēlēgú rĩ vé ụ'dụkọ ri ó'ụ mụzú mgbuwa, mgbuwa. Mósē ní átázú, Múngú ní újázú ĩri ní ụ'dụkọ be sū ũvi ní líi rĩ tịni.

20 Úpí Múngú ní ísịzú ímúzú írã Sínáyī vé rĩ drịgē 'dāá, ĩri ní Mósē ri zịzú mụzú 'í vúgá írã

dr̄igé 'dǎá. Mósē ní kúru tuzú mužú írǎ dr̄igé 'dǎá.

²¹ Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í sị mužú 'bá rī pi vūgá 'dǎá, 'í mužú 'yoó kōpi ní, lē kōpi ā ọvukí légéré mí ní sǐ 'dīri dr̄igé sǐ ímú ma ndree ku, kōpi ọvukí dō légéré rī gí, kōpi ũdrǎ rá.

²² Atala lē'bá ímú'bá Úpí Múngú vúgá nōó rī pi, lē kōpi ā gǔkí ĩ adrii uletere. Kōpi gǔkí dō ĩ adrii uletere ku, Úpí Múngú ri kōpi ú'dí ũdrǎ rá.”

²³ Mósē ní 'yozú Úpí Múngú ní kīnī, “Bá rī pi ícókí ítú írǎ Sínáyī vé rī dr̄igé nōó ku, ā'diātāsīyā mí 'yo 'bá ní, mí kīnī, 'bā ítrúkí 'bā írǎ rī ā pálé gá ĩnyinjá nōó ku, ā'diātāsīyā vūrǎ 'dīri ĩri uletere.”

²⁴ Úpí Múngú ní újázú Mósē ní kīnī, “Í sị mužú vūgá 'dǎá, mí íjǐ Ārónā ri ímú írǎ dr̄igé nōó. 'Bo atala rī pi 'bá rī pi be, lē kōpi ā siki ĩ ímú má vúgá nōó ũkpó sǐ ku, kōpi sǐkí dō ĩ ímú ũkpó sǐ, ma kōpi ú'dí ũdrǎ rá.”

²⁵ Mósē ní kúru ísízú ímúzú 'bá rī pi vúgá nōó, ĩri ní tā Úpí Múngú ní 'yoó rī ũlüzú kōpi ní.

20

Tāimbị mužrị Múngú ní ẹzị rī

¹ Tā Múngú ní ẹzị 'bá rī pi ní rī ĩri 'dini kīnī,

² “Ma Úpí Múngú ĩmivé rī, má íjǐ ĩmi ĩfũú ĩzāngā ĩmi ní nyaá tųgērī rú Ējēpétō agá 'dǎá rī agásī nī.

³ “Lē ĩmi ĩnjǐkí múngú āzi tųngú ni ku, ĩmi ĩnjǐkí 'yéjǎ ma áyu.

4 “Lě ĩmi údékí ngá āzi índré múngú rú sũ ngá 'bũ gé ni tịni ku, dōku ngá vũ drĩgé ni tịni ku, dōku ngá yĩi agá ni tịni ku.

5 Lě ĩmi ọvũkí drị sịi vũgá ngá ĩ ní údé múngú rú 'dĩ'bee ñnjízú ku, ã'diātāsīyā ma Úpí Múngú ĩmivé rĩ, á lě 'bá āzi ē ñnjì múngú āzi ku. 'Bá ma gā'bá sī rĩ pi, ma kọpivé anjĩnā ĩrĩnā ũnjĩkānyā kọpivé étẹpi ní 'oó rĩ sī, ma í'dó ĩrĩnā úyú na rĩ gé cĩngbá cazú úyú sụ rĩ gé.

6 'Bo 'bá rĩ lě dō ma rá, āzini 'dụ dō tā má ní ẹzị rĩ ngaá rá, ma ẹsị múké 'bā ĩrivé úyú rĩ pi drĩgé cĩngbá cazú úyú élifũ kárakará rĩ pi drĩgé.

7 “Lě ĩmi rikí Úpí Múngú ĩmivé rĩ ã rú zịi tā ũnjí 'ozú ku, ĩmi zịkí dō Múngú ã rú tā ũnjí 'ozú, Úpí Múngú ri ĩmi ĩrĩnā rá.

8 “Lě ĩmi ígákí ụ'dụ Sābātā vé rĩ, ĩmi 'bākí ĩri adrií uletere.

9 Lě ĩmi ngakí ĩmivé ẹzị ārěvú céré deẹ ụ'dụ ázịyá gá,

10 'bo Sābātā ri ụ'dụ uvuzú ni, ĩri ụ'dụ Úpí Múngú ĩmivé rĩ vé ni. Ụ'dụ 'dĩri gé, lě ĩmi ngakí ẹzị ku, mí úlúngu, dōku mívé mvá ágó, dōku mívé mvá ũkú, dōku mívé átí'bá ágó rú rĩ, dōku mívé átí'bá ũkú rú rĩ, dōku mívé ānyāpá rĩ pi, dōku 'bá jākā rú ímụpi adriípi mívé 'bẹtị āsámvú gé rĩ, ã nga ẹzị ụ'dụ Sābātā vé rĩ gé ku.

11 Ā'diātāsīyā Úpí Múngú gbi 'bũ pi vũ be, yĩi tafu rĩ be, ngá 'a ni agá rĩ pi be céré 'dụ caá ụ'dụ ázịyá, 'bo kã muụ caá ụ'dụ ẹzịrĩ ni gé, ĩri ní uvuzú. Úpí Múngú ní kúru tākiri 'bāzú ụ'dụ Sābātā vé 'dĩri drĩgé, ã adri uletere.

12 “Lě mí ñnjì mí étẹpi pi mí ẹndrẹpi be ñnjĩnĩ,

mî adri rí caá ílí be aco ãngũ Úpí Múngú
mívé rĩ ní sêé mí ní rĩ agá.

13 “Lê mî 'dì 'bá ku.

14 “Lê mî 'bã ọwũ ku.

15 “Lê mî ụgũ ngá ku.

16 “Lê mî úlì ùnjõ 'bá mî gārã gá rĩ drĩgé ku.

17 “Lê mî 'bã ẹsị 'bá mî gārã gá rĩ vé jó drĩgé
ku. Lê mî 'bã ẹsị 'bá mî gārã gá rĩ vé ùkú
drĩgé ku, dõku mî 'bã ẹsị 'bá mî gārã gá rĩ
vé àtí'bá ágó rú rĩ drĩgé ku, dõku mî 'bã ẹsị
'bá mî gārã gá rĩ vé àtí'bá ùkú rú rĩ drĩgé ku,
dõku mî 'bã ẹsị 'bá mî gārã gá rĩ vé tị drĩgé
ku, dõku mî 'bã ẹsị 'bá mî gārã gá rĩ vé dõngí
drĩgé ku, dõku mî 'bã ẹsị 'bá mî gārã gá rĩ vé
ngá drĩgé ku.”

18 'Bá rĩ pi kâ ùvi rĩ vé lĩngará, ãzini jèlègú rĩ
vé 'uṅgára yị, ãzini kọpi kâ ùvi rĩ vé gangára
lọkúlọkú rĩ ndree ãcígã írã ẽ drị ọzụ̀pì rĩ
be, sê ụrị ìmvụ kọpi ambamba, kọpi yāki ãní
kpĩríkpĩrí, kọpi áwíkí pá tuú rárá rú.

19 Kọpi ní 'yozú Mósè ní kìnĩ, “Lê mî átá 'bá ní
átángá rĩ nĩ, 'bã ícọ yị rá. 'Bo lê mî ku Múngú
átá átángá rĩ 'bá ní nĩ ku, ìri sê 'bã ùdrã rá.”

20 Mósè ní újázú kọpi ní kìnĩ, “Ìmi 'okí ụrị sị
ku, Múngú ìmụ ìmi ụ'bị, ụrị ã rụ rí ìmi, ìmi 'okí
rí ùnjĩkányã ku.”

21 'Bá rĩ pi áwíkí pá tuú kuú rárá rú. Mósè fi
ãngũ nịpì cịcị Múngú ní adrizú rĩ agá 'dãá nĩ.

*Ngá ì ní údé drị sị múngú rú rĩ vé tã, ãzini
vũrã rọbọṅọ zázú rĩ vé tã*

22 Kúru Úpí Múngú ní 'yozú Mósē ní kīnī, “Í lū 'bá Īsērélē vé rī pi ní 'dīni, ‘Īmi ndrekí ĩmī mī sī rá, á ri átá íngázú 'bū gélesīla.

23 Lē ĩmi údékí aya ọ́gú'bá ọ́gúọ́gū ni pi rií ị́nị́í múngú rú ku, dōku lē ĩmi údékí dábū rií ị́nị́í múngú rú ku.

24 “ ‘Lē ĩmi usakí nyọ́ọkú, ĩmi sịkí má ní vūrā rọ́bọ́nọ́ zāzú ni, ĩmi zākí rí má ní kābīlō, ndrị́, āzini tị rọ́bọ́nọ́ rú ānī. Ma sị mụzú vūgá 'dīí, ma mụ ĩmi ní tākiri sē vūrā ị ní rizú ma ị́nị́zú rī gé.

25 ĩmi sịkí dō má ní vūrā rọ́bọ́nọ́ zāzú rī írā sī, lē ĩmi sịkí írā ị ní rụ'bá ni upaá kuyé ni sī, ā upakí rụ'bá ni ayańá sī ku, ā'diātāsīyā ịri sē vūrā rọ́bọ́nọ́ zāzú rī adri ānī uletere ku.

26 Lē ĩmi tųkí mụzú vūrā rọ́bọ́nọ́ zāzú rī gé 'dāá vūrā pá ũ'bāzú rī gé sī ku, 'bā āzi ā ndre rí ĩmī rụ'bá ule rī ku.' ”

lxxv

Keliko

Keliko: Ụ'dụkọ Múké Múngú vé rị New Testament+
copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Keliko

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files
dated 6 May 2025

14717198-957a-524c-b31f-2c3197945b20